

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
dla Dzieci Niewidomych
w Owińskach

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
rok szkolny 2024/2025

„Wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży”

art. 1 pkt.3 Ustawy Prawo Oświatowe.

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Podstawa prawna.....	4
III. Ocena skuteczności dotychczasowych działań.....	5
IV. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym Ośrodka.....	6
V. Strategia realizacji celów Programu.....	7
VI. Wartości.....	8
VII. Misja Ośrodka i sylwetka absolwenta	9
VIII. Założenia Programu	9
IX. Cele główne Programu.....	10
X. Cele szczegółowe Programu	11
XI. Zadania i sposoby realizacji celów programu.....	11
XII. Obszary oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.....	15
XIII. Ewaluacja.....	57

I. Wstęp

Kształcenie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych cechuje indywidualne podejście do każdego ucznia, uczennicy. Uczniowie i uczennice korzystający z internatu otoczeni są opieką i działaniami wychowawczymi adekwatnymi do potrzeb. Zaś dbałość wszystkich pracowników placówki o tworzenie atmosfery wzajemnego szacunku, zrozumienia i zaufania, wpływa na wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów i uczennic, wychowanek i wychowanków oraz sprawia, że placówka jest miejscem przyjaznym, otwartym dla podopiecznych i ich rodziców. Uczniów i uczennice, wychowanki i wychowanków łączy rodzaj niepełnosprawności, wrażliwość, bogactwo wyobraźni, kreatywne myślenie, różnorodność zainteresowań, potrzeba aktywności, rozwoju, różni wielość osobowości, temperamentów, możliwości i potencjałów rozwojowych.

W Ośrodku naukę realizują także uczniowie i uczennice z Ukrainy, w tym uchodźcy. Ważną częścią działań wobec tej grupy uczniów poza działaniami edukacyjnymi są także działania integracyjne polegające na włączeniu ich do społeczności szkolnej, dbanie o potrzeby emocjonalne, psychiczne, społeczne, a także wsparcie w procesie adaptacji do nowego miejsca życia.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny opiera się na współpracy Rady Rodziców z Radą Pedagogiczną. Treści programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem Ośrodka oraz ze Szkolnym System Oceniania Zachowania, Regulaminem Internatu, Wewnątrzszkolnym System Doradztwa Zawodowego, Regulaminem Wycieczek oraz innymi Regulaminami obowiązującymi w Ośrodku, w tym Standardami Ochrony Małoletnich.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych Ośrodka jest współpraca całej społeczności placówki oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie, szkołach i internacie. Ośrodek w swojej działalności uwzględnia zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkół, oprócz ich funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów i uczennic, wychowanek i wychowanków oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej, na miarę indywidualnych możliwości, dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowawczy jest wzmacniany i uzupełniany przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Ośrodka tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej poszczególnych szkół. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Ośrodka został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów. Przeprowadzona diagnoza obejmowała czynniki chroniące i czynniki ryzyka. Przy opracowywaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uwzględniono: wyniki ewaluacji wewnętrznej, wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora, wnioski z pracy zespołów przedmiotowych i wnioski z ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024.

Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Ośrodka jest wspieranie dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, zapobieganie zachowaniom problemowym, wdrażanie do kultywowania tradycji i ceremoniału Ośrodka, a także samodzielności w codziennym życiu.

II. Podstawa prawna

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz.214).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U.2017 poz.1646 ze zmianami z 29 sierpnia 2019 r., Dz.U. 2019 poz.1664 oraz z 2023 r. poz. 1062).
3. Podstawy prawne dla działań wychowawczo – profilaktycznych:
4. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72., art.48; (Dz.U.1997.78 poz. 483 ze zm. 2009).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356 ze zm. Dz.U.2018 poz.1679, z 2021 r. poz. 1533, z 2022 r. poz. 609 i 1717 oraz z 2023 r. poz. 312).
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r., Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672 i 1718).
7. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych ONZ z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, ze zm., art. 33, Dz.U z 2000 Nr 2 poz. 11, Dz.U z 2012 Nr 1333 art. 1, Dz.U z 2013 Nr 677).
8. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 roku.
9. Statut Ośrodka (ewaluowany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
10. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. -Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, 1234, 1586 i 1672).
11. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z dnia 16 grudnia 1966 r. (Dz.U. 1977 nr 38 poz. 167).
12. Ustawa o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 15 kwietnia 2021r. (Dz.U. 2021, poz.803).
13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 1994 nr 111 poz. 535).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.2015 poz.1249 ze zm. z 2018 poz.214, z 2020 poz. 1449).
15. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493 ze zm., ost. zm. Dz.U. 2020 poz. 956, z 2021r. poz.1249).
16. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, (Dz.U. 2023 poz. 289,535,1606).
17. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm. Dz.U. 2023 poz. 2151)
18. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich (M.P. 1998 nr 14 poz. 207).

19. Ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, (Dz.U. 2019 poz. 638).
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2017 poz.1643 ze zmianami, ost.zm. Dz.U.2023, poz. 1798).
22. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2020, poz. 1309).
23. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz.U. z 2020r. poz. 1283).
24. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
25. Uchwała Rady Ministrów nr 195/2020 z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (część szczegółowa). Polityka na rzecz rozwijania umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie”.
26. Uchwała Rady Powiatu nr XXVIII/352/VI/2021 z dnia 24 marca 2021r. w s. przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Poznańskim na lata 2021 - 2026”.
27. Uchwała Rady Powiatu nr XXVIII/351/VI/2021 z dnia 24 marca 2021 w s. przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021 – 2026”.
28. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
29. Ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia 21 marca 2024 r (Dz.U. 2024, poz.560)
30. Podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2024/2025 z dnia 12 czerwca 2024 r. - na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).

III. Ocena skuteczności dotychczasowych działań

Analiza diagnozy środowiska szkolno-wychowawczego placówki, która została przeprowadzona w czerwcu 2024 roku pozwala stwierdzić, że dotychczasowe działania wychowawczo-profilaktyczne przynoszą oczekiwane efekty. Odniesiono pozytywne skutki w obszarze wychowawczym adresowanym do uczniów oraz profilaktycznym adresowanym do uczniów, nauczycieli, wychowawców grup internatu, specjalistów, rewalidantów, rodziców i innych pracowników placówki. Tym niemniej opracowano wnioski i rekomendacje ukierunkowujące oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne na obecny rok szkolny.

IV. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym Ośrodka

Diagnoza problemów i potrzeb występujących w Ośrodku.

W czerwcu 2024 roku przeprowadzono analizę bieżących potrzeb rozwojowych uczniów, w tym identyfikując czynniki ryzyka i czynniki chroniące ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Diagnoza powstała w oparciu o ocenę Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przeprowadzoną w roku szkolnym 2023/2024 oraz analizę dokumentów nowych uczniów, ankiet, obserwacji, rozmów z rodzicami, nauczycielami, wychowawcami klas oraz wychowawcami grup wychowawczych.

Wnioski:

Zachowania ryzykowne to różne aktywności niosące potencjalne negatywne skutki dla zdrowia fizycznego i psychicznego.

Wśród najpoważniejszych zachowań ryzykownych podejmowanych przez uczniów i uczennice, wychowanków i wychowanki znajdują się:

- palenie tytoniu;
- picie alkoholu;
- używanie innych środków psychoaktywnych;
- wczesna aktywność seksualna;
- zachowania autoagresywne, agresywne;
- brak zainteresowania nauką;
- niski poziom kultury osobistej;
- uzależnienie od cyfryzacji;
- cyberprzemoc;

Czynniki ryzyka wpływające na podejmowanie zachowań ryzykownych mogą być i często są związane z:

- sytuacją rodzinną (wysoki poziom konfliktów w rodzinie, przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci, itp.)
- sytuacją szkolną (wczesnymi niepowodzeniami w szkole, wysokim poziomem lęku, słabą odpornością na frustracje, stres);
- z zaburzeniami osobowości i zachowania;
- grupą rówieśniczą;
- niską samooceną, brakiem lub niskim poczuciem bezpieczeństwa;
- zaburzeniami w obszarze zdrowia psychicznego;

Aby osiągnąć skuteczność działań wychowawczo-profilaktycznych, istotne jest spójne działanie na wszystkich płaszczyznach funkcjonowania. Oznacza to, że interwencje wychowawcze i profilaktyczne powinny skoncentrować się na kluczowych czynnikach ryzyka, zarówno w jednostce, jak i w jej otoczeniu społecznym. Ważnym krokiem jest również angażowanie rodziców i innych ważnych dorosłych w programy skierowane do dzieci i młodzieży Ośrodka.

Dla ograniczenia ryzykownych zachowań ważne jest wzmacnianie czynników ochronnych, takich jak osobiste cechy i postępowanie uczniów, aspekty środowiska społecznego oraz wyniki wzajemnego oddziaływania.

Należą do nich:

- pomoc uczniom poprzez wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, uwzględniając ich potrzeby rozwojowe i edukacyjne, oraz wspieranie rodziny w zadaniach wychowawczych;
- sprzyjająca atmosfera w szkole, kontynuowanie inicjatyw i spotkań integrujących uczniów w klasie, szkole oraz internacie;
- grupa rówieśnicza działająca na rzecz dobra społecznego, uczucie przynależności do wspólnoty i narodowej tożsamości;
- oczekiwanie, że uczniowie będą odpowiedzialni i udzielają sobie nawzajem wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem osób niewidomych, niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie oraz cudzoziemców;
- ułatwianie uczniom osiągnięcia celów i odniesienia sukcesów, rozwijanie zainteresowań, samodzielności i zdolności twórczych;
- rozwijanie poczucia własnej wartości oraz zdolności do radzenia sobie z trudnymi emocjami, w tym nauka radzenia sobie z uczuciami i emocjami w sposób akceptowalny społecznie;
- kontynuowanie stałych projektów, wydarzeń i aktywności sportowych;
- zwiększenie świadomości uczniów na temat problemów związanych z cyberprzemocą;
- stanowczy sprzeciw wobec przemocy.

W związku z powyższym w placówce wykorzystywane będą strategie działań wychowawczo-profilaktycznych mające na celu wzmocnienie czynników chroniących, osłabianie, eliminowanie czynników ryzyka.

V. Strategie realizacji celów programu

Strategie wychowawcze i profilaktyczne:

1. Strategie informacyjne:

Dla uczniów:

- zapoznanie z zapisami Statutu Ośrodka dotyczącymi procedur stosowanych w sytuacjach zachowań trudnych i kryzysowych w placówce;
- informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień;

Dla nauczycieli:

- ugruntowanie wiedzy na temat okresów rozwojowych dzieci i młodzieży, w tym kryzysów rozwojowych;
- poszerzenie wiedzy na temat przyczyn i rodzajów zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży;
- promowanie sukcesów dzieci i młodzieży na forum klasy, szkoły, lokalnego środowiska;

Dla rodziców:

- zapoznanie z zapisami Statutu Ośrodka, regulaminami placówki dotyczącymi procedur w sytuacjach trudnych i kryzysowych;
- zdobycie wiedzy na temat zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży;
- zapoznanie się z informacjami dotyczącymi społecznych i zdrowotnych skutkach zachowań ryzykownych, które miały miejsce na terenie placówki;
- zapoznanie się z informacjami dotyczącymi zdrowia, w tym zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;

2. Strategie edukacyjne:

Dla uczniów:

- udział w zajęciach edukacyjnych, rewalidacyjnych, terapeutycznych, wychowawczych; trening asertywności;
- nauka sposobów radzenia sobie ze stresem w sposób akceptowany społecznie;
- doskonalenie umiejętności komunikacyjnych;
- kształtowanie wartości, postaw obywatelskich, prospołecznych, patriotycznych;

Dla nauczycieli:

- aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego;
- monitorowanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych i profilaktycznych;
- kształtowanie umiejętności pracy z rodzicami ucznia przejawiającego zachowania trudne;

Dla rodziców:

- monitorowanie potrzeb i oczekiwań wobec działań wychowawczo-profilaktycznych Ośrodka;
- prowadzenie edukacji dzieci i młodzieży zgodnej z potrzebami rodziców;
- zachęcanie, umożliwienie aktywnej działalności i współdecydowania o życiu Ośrodka;

3. Strategie interwencyjne:

Dla uczniów:

- rozmowy z dyrektorem Ośrodka, dyrektorami szkół, dyrektorem ds. opiekuńczo-wychowawczych, rewalidacji i rehabilitacji, kierownikiem internatu, nauczycielem, wychowawcą, rodzicem, pedagogiem, psychologiem;

Dla nauczycieli:

- rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie;
- analiza sytuacji wychowawczej;
- wsparcie w sytuacji konfliktu w klasie;
- wsparcie w sytuacji trudnej i kryzysowej;

Dla rodziców:

- udzielanie pomocy na terenie placówki w sprawach dzieci i młodzieży;
- wskazanie osób i instytucji udzielających pomocy i wsparcia w sytuacji trudnej.

VI. Wartości

Wartości są drogowskazem w życiu, wyznacznikiem zachowania. Wrastamy w nie w domu, szkole, społeczeństwie. To cechy, zachowanie, normy, cenne dla każdej osoby, każdej rodziny i społeczeństwa. Wartości zmieniają się wraz z rozwojem człowieka – dojrzewaniem, zmianami zachodzącymi w środowisku i są dostosowywane do realiów życia.

Wartości ważne dla społeczności Ośrodka są wyznawane i realizowane w codziennej pracy wszystkich pracowników placówki. To działania oparte o wprowadzanie uczniów i uczennic, wychowanek i wychowanek w świat wartości takich jak: godność, zaufanie, życzliwość, pracowitość, współpraca, koleżeńskość, wzajemna pomoc, altruizm, solidarność, patriotyzm, wzajemny szacunek, szacunek dla tradycji i historii, szacunek dla przyrody oraz wskazywanie wzorców postępowania, budowania relacji społecznych, dbania o zdrowie, bezpieczeństwo swoje i innych.

VII. Misja Ośrodka i sylwetka absolwenta

Misja

Misją placówki jest kształcenie i wychowanie uczniów i uczennic, wychowanek i wychowanków niewidomych i słabowidzących lub/i z innymi niepełnosprawnościami na samodzielnych, niezależnych, (w miarę posiadanych możliwości), wolnych, zdolnych do funkcjonowania w rodzinie, środowisku i społeczeństwie ludzi, którzy dążą do samorozwoju, dbają o swoje zdrowie, potrzeby, doskonalą zdolności, poszerzają wiedzę, a ponadto są osobami wyznającymi wartości poznane i promowane w Ośrodku.

Placówka zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów, uczennic, wychowanek i wychowanków w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną.

Sylwetka absolwenta

Uczeń, uczennica, wychowanka i wychowanek kończący edukację w Ośrodku dąży, w miarę swoich możliwości, do tego, by posiadać następujące cechy:

- jest dobrym obywatelem, świadomym swoich praw i obowiązków,
- szanuje drugiego człowieka, jego życie, godność, mienie, przekonania i prawa,
- postępuje zgodnie z przyjętymi normami społecznymi,
- umie dokonywać wyborów i ponosić ich konsekwencje,
- posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym,
- jest tolerancyjny wobec różnic wynikających z ras, kultur, religii, sprawności fizycznej, wieku,
- wyraża niezgodę na wszelką przemoc i reaguje na nią,
- zna i szanuje historię, kulturę i tradycję narodową (zarówno „dużej i małej ojczyzny”),
- dba o kulturę języka i zachowania,
- prowadzi zdrowy i higieniczny styl życia,
- jest świadomy zagrożeń płynących z uzależnień,
- umie racjonalnie korzystać z cyfrowej technologii informacyjno-komunikacyjnej,
- potrafi w miarę możliwości poradzić sobie z problemami życia codziennego,
- jest odpowiedzialny za środowisko, w którym żyje, podejmuje świadome działania zmierzające do jego ochrony,
- potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej,
- jest przygotowany do kontynuowania kształcenia,
- jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej /absolwent szkoły branżowej/,
- jest przygotowany do pracy w warunkach chronionych,
- jest przygotowany do udziału w Warsztatach Terapii Zawodowej, Środowiskowym Domu Samopomocy i innych organizacji pozarządowych.

VIII. Założenia programu

Głównym założeniem programu jest wspieranie dzieci i młodzieży w nieustannym rozwoju, kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje postępowanie, dostrzeganie problemów innych ludzi, nauczenie współdziałania, wykształcenie umiejętności porozumiewania się, kreowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zachowaniom agresywnym, troska o bezpieczeństwo swoje i innych, profilaktyka uzależnień, kształtowanie postaw patriotycznych, kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Działania wychowawcze i profilaktyczne podejmowane w Ośrodku ukierunkowane są na wspieranie rodziców i prawnych opiekunów w procesie wychowywania dziecka.

Program obejmuje wszystkich uczniów i uczennice oraz wszystkie szkoły placówki.

IX. Cele główne Programu

Głównym celem programu wychowawczo-profilaktycznego Ośrodka jest wszechstronny rozwój osobowości ucznia, (uczennicy, wychowanka, wychowanki) z uwzględnieniem jego zainteresowań i potrzeb, przebiegający w sprzyjającym mu środowisku wychowawczym i społecznym.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w placówce ma na celu osiągnięcie przez każdego ucznia (uczennicy, wychowanka, wychowanki) pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- duchowej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności placówki na rzecz kształtowania u uczniów, uczennic, wychowanek i wychowanków wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- kształtowanie hierarchii wartości, w której najważniejsze są zdrowie i odpowiedzialność za siebie i innych;
- współpracę z rodzicami uczniów, uczennic, wychowanek i wychowanków w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań, proekologicznych;
- wzmocnienie więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, rodzinnych oraz relacji z pracownikami pedagogicznymi i niepedagogicznymi;
- wzmocnienie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców, rewalidantów, specjalistów;
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez, możliwość udziału w działaniach wolontaryjnych;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów, uczennic, wychowanek, wychowanek w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

- wspieranie uczniów, uczennic, wychowanków i wychowanek w adaptacji do nowego dla nich środowiska;
- przeciwdziałanie przemocy fizycznej i psychicznej;

- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, uczuć itp.;
- warsztaty dotyczące radzenia sobie z nadmiernym stresem;
- zapobieganie zachowaniom ryzykownym;
- rozwijanie umiejętności konstruktywnego spędzania wolnego czasu oraz realizację pasji, uzdolnień i zainteresowań;
- budowanie fizycznego i psychicznego poczucia bezpieczeństwa wśród społeczności placówki;
- szkolenia dla członków rady pedagogicznej;
- działania wspierające rodziców i opiekunów prawnych.

X. Cele szczegółowe programu

Cele szczegółowe Programu:

1. Kształtowanie zachowań służącym zdrowiu, doskonalenie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, poznanie zasad udzielania pierwszej pomocy.
2. Kształtowanie świadomych i zaangażowanych obywateli, którzy rozumieją swoje prawa i obowiązki oraz aktywnie uczestniczą w życiu społecznym i demokratycznym.
3. Wspieranie uczniów i uczennic z różnymi potrzebami poprzez pedagogiczne i psychologiczne wsparcie w zakresie zdrowia psychicznego. Wyposażanie uczniów i uczennic w techniki radzenia sobie ze stresem w sposób społecznie akceptowalny, budowanie i wspieranie poczucia własnej wartości.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i uczennic, nauczycieli, wychowawców oraz specjalistów.
5. Kształtowanie i pogłębianie myślenia analitycznego na przedmiotach szkolnych.
6. Wzmacnianie współpracy z instytucjami regionalnymi, z pracodawcami w celu rozwoju umiejętności zawodowych.
7. Podnoszenie umiejętności językowych uczniów z doświadczeniem migracyjnym w zakresie nauczania języka polskiego.

XI. Zadania i sposoby realizacji celów programu

Cele szczegółowe Programu będą realizowane przez wszystkich pracowników Ośrodka z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych i potrzeb uczniów, uczennic, wychowanek i wychowanków oraz zakresu obowiązków zawodowych w okresie roku szkolnego i w oparciu o następujące zadania:

1. Zadania dla celu 1.
 - a. organizacja zajęć sportowych: planowanie i prowadzenie różnorodnych zajęć sportowych, które zachęcą uczniów do aktywności fizycznej i ruchowej;
 - b. organizowanie działań edukacyjnych na temat zasad udzielania pierwszej pomocy z wykorzystaniem metod aktywizujących (drama, burza mózgu itp.);

c. promowanie zdrowego stylu życia: edukowanie uczniów na znaczenie dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne, oraz zachęcanie do zdrowych nawyków żywieniowych;

d. kształtowanie postaw ekologicznych: prowadzenie działań edukacyjnych na temat ochrony środowiska, recyklingu i zrównoważonego rozwoju, edukowanie o odpowiedzialności za środowisko naturalne

e. szkolenia dla uczniów: organizacja specjalistycznych szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy prowadzonych bezpłatnie m. in. przez WOŚP pt. „Ratujemy i Uczymy Ratować”, Polski Czerwony Krzyż oraz Państwową Straż Pożarną.

2. Zadania dla celu 2.

a. rozwijanie postaw obywatelskich: aktywność obywatelska – uczestnictwo uczniów w życiu społecznym, kulturalnym, politycznym państwa, jak również wspólnoty lokalnej, podejmowanie wspólnych działań o charakterze dobrowolnym i świadomym;

b. promowanie wartości społecznych: Tolerancja i otwartość na racjonalne argumenty i inne kultury, poszanowanie praw równości i wzajemne zrozumienie, gdzie nie występuje w nim dyskryminacja,;

c. patriotyzm- kształtowanie u dzieci poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata;

d. zachęcanie do pełnienia obowiązków obywatelskich i rodzinnych w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności;

e. wolontariat – zachęcanie do działania na rzecz innych, dzielenia się z potrzebującymi, dobrowolna, bezpłatna, świadoma praca na rzecz innych osób lub całego społeczeństwa oraz rozumienie wartości pomocy i wsparcia społecznego;

f. wspieranie postaw twórczych i przedsiębiorczych: Rozwijanie kreatywności, innowacyjności i umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami, co sprzyja twórczemu myśleniu i inicjatywie;

g. kształtowanie postaw odpowiedzialności: Edukowanie o znaczeniu odpowiedzialności za swoje czyny, słowa i decyzje, oraz konsekwencjach jakie wynikają z ich wyborów;

h. kształtowanie postaw etycznych: Wprowadzenie uczniów w tematykę etyki, moralności i odpowiedzialności, aby pomóc im zrozumieć znaczenie wartości takich jak uczciwość, empatia, szacunek dla innych i sprawiedliwość;

i. wspieranie postaw rozwojowych: Zachęcanie do dążenia do ciągłego rozwoju osobistego, uczenia się, zdobywania nowych umiejętności i dążenia do osiągnięcia celów życiowych.

3. Zadania dla celu 3.

a. rozwijanie sfery emocjonalno-uczuciowej:

kształcenie i doskonalenie umiejętności nazywania emocji i uczuć przeżywanych w konkretnych sytuacjach społecznych, umiejętności okazywania emocji i uczuć, umiejętności opanowywania emocji i uczuć - radzenie sobie z emocjami i uczuciami w sytuacjach trudnych, w tym radzenie sobie ze stresem w sposób społecznie akceptowany, radzenie sobie z przemocą, rozwijanie umiejętności szukania pomocy realizowane poprzez zajęcia z wykorzystaniem elementów programu „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, analizę sytuacji dnia codziennego, bieżącą pomoc uczniom i uczennicom w wypracowywaniu indywidualnych sposobów radzenia sobie z emocjami i uczuciami, omawianie

wybranych materiałów wizualnych, ćwiczenia interpersonalne, techniki relaksacyjne ułatwiające radzenie sobie z napięciami, rozmowy indywidualne i grupowe;

b. rozwijanie empatii, dostrzeganie i rozumienie potrzeb innych osób:

kształtowanie umiejętności rozpoznawania emocji i uczuć innych osób, współodczuwanie stanów emocjonalnych innych osób, poznawanie perspektywy, położenia innych osób, autorefleksja realizowane poprzez zajęcia wykorzystujące naturalne sytuacje społeczne, zajęcia edukacyjne, wychowawcze, specjalistyczne, ćwiczenia doskonalące kompetencje emocjonalno-społeczne;

c. ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego:

podnoszenie kompetencji uczniów i uczennic w zakresie zdrowia psychicznego) poprzez udział w obchodach lub/i analizę materiałów dotyczących Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, Ogólnopolskiego Dnia Walki z Depresją, Europejskiego Dnia Mózgu, Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych, Międzynarodowego Dnia Białej Laski, Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych itp., zajęcia z pedagogiem i psychologiem, warsztaty nt. radzenia sobie z trudnymi emocjami i profilaktyki stresu, upowszechnianie informacji nt. sposobów postępowania w sytuacji zagrożenia, dystrybucję ulotek, zamieszczanie informacji na stronie placówki;

d. wspieranie własnego rozwoju emocjonalno-poznawczego:

stwarzanie okazji do przeżywania piękna świata, zdobywanie nowych doświadczeń, wzmacnianie umiejętności refleksyjnego myślenia o sobie, budowanie poczucia własnej wartości, wyrażanie własnych potrzeb, zarządzanie sobą w czasie, rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i spojrzenia na wzorce medialne realizowane poprzez udział w programie ARS, czyli jak dbać o miłość ?, w rajdach, wycieczkach, oglądanie filmów, rozmowy tematyczne, zajęcia grupowe i indywidualne itp.;

e. zachęcanie do wdrażania w życie zasad higieny psychicznej i zdrowego stylu życia:

promowanie zasad związanych z dobrą kondycją fizyczną, prawidłowym odżywianiem, zdrowym snem, nauką, pracą, odpoczynkiem, dbaniem o siebie poprzez spacer, zajęcia sportowe, zajęcia kulinarne promujące zdrowe odżywianie, czytanie książek, słuchanie muzyki, zajęcia hobbyistyczne, relacje koleżeńskie, rodzinne i towarzyskie, udział w imprezach okolicznościowych organizowanych przez Ośrodek.

4. Zadania dla celu 4.

a. kształcenie umiejętności cyfrowych dzieci i młodzieży poprzez szkolenia, warsztaty grupowe dla uczniów i wychowanków grup wychowawczych w internacie (m.in. koło informatyczne, konkursy np. Mistrz Klawiatury, itp.);

b. wspieranie uczniów i uczennic w zakresie właściwego korzystania z Internetu, smartfona i gier cyfrowych w celu zapobiegania e-uzależnieniom;

c. kształcenie uczniów i uczennic w ramach bezpiecznego korzystania z Internetu, ochrony prywatności i rozpoznawania niebezpiecznych treści;

d. podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia wiedzy o zjawisku cyberprzemocy czy fonoholizmu;

e. budowanie postawy asertywnej dzieci i młodzieży w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom w sieci;

- f. kształtowanie krytycznej analizy informacji online, w tym ocenę ich wiarygodności, rozpoznawanie fałszywych wiadomości i źródeł manipulujących informacjami;
- g. organizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej w ramach poszerzenia umiejętności cyfrowych z uwzględnieniem bezpiecznego korzystania z nowoczesnych technologii;
- h. umiejętne korzystanie przez nauczycieli z narzędzi i zasobów cyfrowych, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej;
- i. podejmowanie działań zmierzających do zaplanowanego odpoczynku od nowych technologii, w tym gier cyfrowych i mediów społecznościowych.

5. Zadania dla celu 5.

- a. zachęcanie uczennic i uczniów do sięgania po literaturę piękną i popularnonaukową, organizowanie wydarzeń czytelniczych, ćwiczenia czytania ze zrozumieniem na wszystkich przedmiotach;
- b. zachęcanie do rozwiązywania łamigłówek, zagadek, krzyżówek, wykorzystanie gier i zadań logicznych na wszystkich przedmiotach;
- c. kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i sytuacji dnia codziennego, umiejętności planowania, analizowania i wyciągania wniosków;
- d. pogłębianie umiejętności współpracy w grupie i współpracy między uczniami poprzez wymianę pomysłów, dyskusje i analizę problemów.

6. Zadania dla celu 6.

- a. tworzenie partnerstw z regionalnymi instytucjami kulturalnymi; wizyty w tych miejscach, (lekcje muzealne, biblioteczne, wyjścia do kina/teatru na przedstawienia z audiodeskrypcją);
- b. rozwijanie kompetencji kluczowej poprzez aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły i środowiska lokalnego;
- c. tworzenie partnerstw z pracodawcami, aby lepiej poznawać potrzeby rynku pracy i pokazywać uczniom i uczennicom różne możliwości rozwoju.

7. Zadania dla celu 7.

- a. szkolenia dla nauczycieli: organizacja specjalistycznych szkoleń dla nauczycieli, które obejmują metodyki nauczania języka polskiego jako obcego oraz techniki pracy z uczniami migracyjnymi;
- b. rozwój umiejętności interkulturowych: dostarczanie nauczycielom narzędzi do zrozumienia i pracy z uczniami o różnych kulturowych tłach, aby stworzyć otwarte i tolerancyjne środowisko edukacyjne;
- c. dostosowanie materiałów edukacyjnych: dostarczanie nauczycielom odpowiednich materiałów edukacyjnych i narzędzi, które umożliwiają skuteczne nauczanie języka polskiego w kontekście kulturowym uczniów migracyjnych;
- d. indywidualizacja nauczania: rozwijanie umiejętności dostosowywania metodyki nauczania do różnych poziomów umiejętności językowych i edukacyjnych uczniów migracyjnych;
- e. wspieranie integracji społecznej: wspieranie nauczycieli w tworzeniu środowiska klasowego, które sprzyja integracji uczniów migracyjnych z innymi uczniami oraz rozumieniu różnic kulturowych;
- f. komunikacja z rodzinami: wspieranie nauczycieli w komunikacji z rodzinami uczniów migracyjnych, aby stworzyć efektywny kanał wymiany informacji i wsparcia edukacyjnego;
- g. dodatkowe lekcje języka polskiego jako obcego: umożliwienie uczniom z doświadczeniem migracyjnym uczestnictwa w zajęciach nauki języka polskiego jako obcego.

XII. Obszary oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

Działalność wychowawcza i profilaktyczna jest jednolitym, zintegrowanym procesem realizowanym przez wszystkich pracowników Ośrodka (szkoła, internat, specjaliści, administracja).

Składają się na nią działania:

- wynikające z pracy edukacyjnej nauczycieli, wychowawców klas, grup wychowawczych w internacie, specjalistów, rewalidantów w oparciu o Indywidualny Programu Edukacyjno-Terapeutyczny;
- wychowawcze, uwzględnione w planach szkoły i internatu;
- podejmowane w ramach realizacji współpracy placówki z rodzicami.

Praca wychowawcza i profilaktyczna realizowana jest, między innymi, poprzez:

- lekcje przedmiotowe;
- lekcje wychowawcze;
- zajęcia rewalidacyjne i specjalistyczne;
- zajęcia edukacyjne i praktycznej nauki zawodu prowadzone przez nauczycieli;
- zajęcia wychowawcze prowadzone przez wychowawców internatu;
- apele i uroczystości w szkołach i internacie;
- wycieczki, rajdy, inne wyjazdy i wyjścia poza Ośrodek;
- prelekcje, pogadanki, treningi i warsztaty;
- turnieje i zawody sportowe;
- udział uczniów w kołach zainteresowań, konkursach, przeglądach;
- zajęcia opiekuńczo-wychowawcze;
- prezentację dokonań;
- udział w akcjach charytatywnych;
- zajęcia pozalekcyjne prowadzone przez szkołę/grupy wychowawcze;
- zajęcia warsztatowe i ćwiczenia grupowe lub indywidualne prowadzone przez wychowawców, terapeutów, pedagoga, psychologa;
- rekolekcje szkolne;
- współpracę z instytucjami wspierającymi działalność Ośrodka

Formy realizacji:

W działaniach wychowawczych Programu koncentracja skupia się na przekazywaniu wartości, norm i postaw. Wychowanie obejmuje całą osobowość człowieka i wszystkie aspekty jego życia: duchowego, intelektualnego, emocjonalnego, fizycznego i społecznego.

W działaniach profilaktycznych uwaga realizatorów skupina się na eliminowaniu rozpoznanych czynników ryzyka i wzmacnianiu czynników chroniących, poprzez realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Realizacja zadań przebiega w oparciu o formy pracy tj.: praca indywidualna, praca w małych lub dużych grupach, praca w zespołach – z członkami społeczności placówki i rodzicami.

Treści i działania o charakterze wychowawczo–profilaktycznym z podziałem na szkoły i klasy

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III szkoły podstawowej

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none">- zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;- zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;- kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;- rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;- kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo - skutkowego;- uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;- kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none">- kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;- rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;- kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;- kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;- przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;- zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;- rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none">- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się;- kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;- kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;

	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; - inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; - przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; - przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; - wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; - kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; - kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; - kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; - kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; - przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; - przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; - kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV – VIII szkoły podstawowej

KLASA IV	
OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu; - inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania; - nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie - kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny; - kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania; - kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb; - rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi; - kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób; - rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji; - budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.
KULTURA - wartości, normy i wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka; - uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania; - kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia; - kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> - redukcja agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów; - budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję; - uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych; - zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych; - rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.
KLASA V	
OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią; - kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych; - prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.
RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy; - wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat); - rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota); - kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę; - rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.
KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów; - budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw; - rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji; - rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.

BEZPIECZEŃSTWO - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	- rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji; - rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania; - dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań; - rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania; - doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.
KLASA VI	
OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE – edukacja zdrowotna	- kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości; - kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron; - rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości; - doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.
RELACJE - kształtowanie postaw społecznych	- kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu; - uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat); - rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów; - rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka; - rozwijanie samorządności.
KULTURA - wartości, normy i wzory zachowań	- rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności; - rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie; - dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają; - rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	- dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach; - budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku; - rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi; - kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych; - rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.
KLASA VII	
OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE	- kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje;

	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów; - rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań; - podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału; - kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.
RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron; - kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności; - rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).
KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego; - rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności; - rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość; - umacnianie więzi ze społecznością lokalną.
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie; - dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich; - przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym; - rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków; - rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?
KLASA VIII	
OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością; - kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych; - rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności; - rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości; - kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron; - rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji; - rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.

KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości; - popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu; - rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych; - rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów; - rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy; - utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych; - określanie alternatywnych rozwiązań problemu; - rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu; - podstawy negocjacji i mediacji; - zwiększanie wiedzy na temat cyberprzemocy oraz sposobów reagowania na nią.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas lekcji dla uczniów Szkoły Podstawowej z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną

OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE - edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do troski o własne zdrowie i życie; - rozwijanie umiejętności dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo; - rozwijanie umiejętności dnia codziennego, dbania o zdrowie, higienę osobistą, potrzeby fizjologiczne oraz sygnalizowanie samopoczucia; - nabywanie umiejętności współżycia w grupie (radzimy sobie z emocjami); - kształtowanie prozdrowotnych nawyków: higiena ciała i otoczenia, planowanie dnia, zdrowe żywienie; - rozumienie związku aktywności fizycznej ze zdrowiem; - rozwijanie samodzielności oraz nawyków higieniczno–kulturalnych; - wdrażanie do aktywnego stylu życia.
BEZPIECZAŃSTWO - profilaktyka zachowań ryzykownych, problemowych	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo; - wdrażanie do bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym; - wdrażanie do bezpiecznego poruszania się w szkole, korzystania ze środków komunikacji lokalnej i przestrzeganie zasad korzystania z niej; - poznawanie i korzystanie z miejsc użyteczności publicznej z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności; - kształtowanie właściwych postaw w odniesieniu do technologii informatycznej oraz środków uzależniających.
KULTURA - wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej; - poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu; - poznawanie ważnych i ciekawych miejsc w Polsce; - świadome i aktywne uczestnictwo w życiu wspólnoty szkolnej i lokalnej; - rozwijanie postaw patriotycznych związanych z kulturą regionalną;

	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie wrażliwości na piękno i kulturę języka ojczystego oraz poszanowania postaw prospołecznych; - kształtowanie poczucia odrębności narodowej i świadomości obywatelskiej z zachowaniem zasad tolerancji; - rozwijanie umiejętności korzystania z urzędów użyteczności publicznej; - wdrażanie do korzystania z ośrodków i instytucji kultury.
RELACJE - kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do budowania odpowiednich relacji społecznych; - przygotowania do samodzielnego i prawidłowego funkcjonowania; w dorosłym życiu w pełnej integracji ze środowiskiem; - bogacenie wiadomości o swojej rodzinie, wartości rodzinne; - uczestniczenie w życiu rodzinnym, kultywowanie tradycji rodzinnych i lokalnych; - wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni; - kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; - kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji międzyludzkich; - kształtowanie umiejętności przekazywania emocji, opinii, myśli, pragnień, stosowania zwrotów grzecznościowych, przekazywania informacji o faktach i relacjonowania zdarzeń.
Zintegrowane działania - nauczycieli oraz współpraca z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> -Wzrost zaufania uczniów i rodziców wobec szkoły; - budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami wspierającymi pracę szkoły, rodziny; - nawiązanie pozytywnego kontaktu emocjonalnego nauczyciela z uczniem oraz między uczniami; - kształtowanie kompetencji społecznych: tworzenie sytuacji wychowawczych umożliwiających doświadczanie relacji społecznych; - doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach I – IV liceum

KLASA I LICEUM	
OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres; - doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych); - rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju; - doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji; - utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego, kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną; - rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje; - kształtowanie postawy ekologicznej w zakresie środowiska naturalnego i konsumpcji.

<p>RELACJE – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia; - rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat np.); - kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie; - budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne; - rozwijanie kompetencji w zakresie, np. wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).
<p>KULTURA- wartości, normy i wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły (samorząd uczniowski, klub sportowy np.); - rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość; - rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności; - rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji; - rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.
<p>BEZPIECZEŃSTWO– profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych); - dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych; - kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów; - utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.
<p>KLASA II LICEUM</p>	
<p>OBSZAR</p>	<p>DZIAŁANIA</p>
<p>ZDROWIE – edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem; - rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie; - doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi; - kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego otoczenia; - doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem; - doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całościowej aktywności fizycznej oraz ochrony zdrowia własnego oraz innych; - rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami; - kształtowanie postawy ekologicznej w zakresie środowiska naturalnego i konsumpcji.

RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron; - kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, np. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał; - zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu; - rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i nie-werbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.
KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych; - rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania; - rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie; - rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw; - rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym; - rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów.
BEZPIECZEŃSTWO - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów; - doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama np.); - rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań; - zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych.
KLASA III LICEUM	
OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą; - kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju; - rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego; - doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem; - wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków; - dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne; - kształtowanie postawy ekologicznej w zakresie środowiska naturalnego i konsumpcji.

RELACJE - kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki; - rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji; - doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności; - kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń; - rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.
KULTURA - wartości, normy i wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie; - rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego; - rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca; - doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań; - zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychicznych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami; - dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji; - doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych; - stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd; - rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata; - zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych; - kształtowanie świadomości pojawiania się nowych zagrożeń w Internecie, np. "clickjacking" (porywanie kliknięć).
KLASA IV LICEUM	
OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą; - kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju; - rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego; - doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem; - wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków; - dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne; - kształtowanie postawy ekologicznej w zakresie środowiska naturalnego i konsumpcji.

RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki; - rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji; - doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności; - kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń, rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.
KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie; - rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego; - rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca; - doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań; - zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychicznych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami; - dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji; - doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych; - stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd; - rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata; - zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych; - kształtowanie świadomości pojawiania się nowych zagrożeń w Internecie.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w Branżowej Szkole I Stopnia

OBSZAR	DZIAŁANIA	
	KLASA I BS I Stopnia	KLASA II i III BS I Stopnia
ZDROWIE - edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres; - doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych); - rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju; - doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem; - doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi; - rozwijanie zdolności do panowania nad emocjami; - kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie ze stanami obniżonego nastroju; - doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem;

	<p>planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego i regularne dbanie o zdrowie poprzez aktywność fizyczną; - rozwijanie postawy aktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania; - kształtowanie postawy ekologicznej w zakresie środowiska naturalnego i konsumpcji. 	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do częstej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych; - kształtowanie postawy ekologicznej w zakresie środowiska naturalnego i konsumpcji.
RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia; - rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.); - kształtowanie społecznych postaw uczniów i wychowywanie do wartości; - kształtowanie postawy szacunku dla odmiennej kultury; - kształtowanie postawy otwartości wobec uczniów z innych krajów; - tworzenie sprzyjających warunków do nauki poprzez działania integracyjne; - rozwijanie umiejętności pracy w grupie i wspólnego rozwiązywania problemów. 	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku; - kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał; - rozwijanie umiejętności prezentowania własnego stanowiska; - kształtowanie otwartości na różnice kulturowe.
KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację podjętych przez siebie zadań; - rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość; - rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności; - rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji; - rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych; - rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania na nie; - rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie; - rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw; - rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym;

		- rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia.
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	- rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych); - dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych; - kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów; - utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.	- rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych problemów; - doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby); - doskonalenie umiejętności rozpoznawania manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terrorizm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.); - rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań; - zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych; - stosowanie metod przeciwdziałania cyberprzemocy.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji z przedmiotów kształcenia ogólnego opracowane w oparciu o podstawy programowe dla uczniów Szkoły Podstawowej z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną
(Funkcjonowanie osobiste i społeczne, Zajęcia rozwijające komunikowanie się, Zajęcia rozwijające kreatywność, Wychowanie muzyczne, Religia)

OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE	1. PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE CHOROBY CYWILIZACYJNYM A. Rozwój sprawności psychofizycznej (prowadzenie zajęć niezbędnych do rozwoju psychoruchowego: sportowych i korekcyjnych) Organizowanie i udział uczniów w różnego rodzaju zajęciach sportowych, korekcyjnych, logopedycznych i dodatkowych rozwijających tężyznę fizyczną i uczących aktywnego spędzania czasu wolnego jak: - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rewalidacyjne; - rajdy piesze, biegi przełajowe, turnieje, wyjazdy na basen, hipoterapia, wycieczki, turnus rehabilitacyjny. B. Zdrowe – niezdrowe, właściwe odżywianie: - kształtowanie nawyku zjadania wszystkich potraw;

	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom konieczności spożywania owoców i warzyw jako źródła witamin (jabłko/ marchew na śniadanie); - rozwijanie umiejętności spożywania posiłków (uczenie się spożywania pokarmów płynnych, półpłynnych i stałych); - rozwijanie umiejętności przygotowania prostego posiłku (herbata, tosty, kisiel, naleśniki, jajecznica itp.); - dokonywanie zakupów żywnościowych samodzielnie bądź z pomocą; <p>C. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie pierwszych objawów chorobowych; - stosowanie odpowiednich zasad higieny podczas choroby; - rozwijanie umiejętności odpowiedniego zachowania się podczas wizyty u lekarza, specjalisty lub podczas pobytu w szpitalu (drama, tematyczne scenki); - rozumienie konieczności przeprowadzania badań profilaktycznych (wizyty u lekarzy specjalistów: stomatolog, ginekolog, inni specjaliści); - rozwijanie umiejętności zawiadamiania o złym samopoczuciu; <p>D. Wdrażanie do samodzielnego wykonywania czynności lub sygnalizowania potrzeb związanych z samoobsługą i dbaniem o higienę osobistą z poszanowaniem prawa do intymności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - włączanie rodziców do ochrony i promowania zdrowia: konsultacje z lekarzami; - pomoc w organizowaniu porad, rozmowy, pogadanki, pomoc w podejmowaniu działań prozdrowotnych; - pogadanki, zajęcia warsztatowe z uczniami na temat poszanowania zdrowia swojego, ukazywanie konsekwencji niezdrowego trybu życia, choroby cywilizacyjne i społeczne, respektowania zasad higieny osobistej; - organizacja zabaw rekreacyjno- sportowych oraz wypoczynku; - systematyczne mobilizowanie uczniów do stosowania zabiegów higienicznych oraz mycia rąk przed posiłkami i po wyjściu z ubikacji; - rozwijanie umiejętności samodzielnego załatwiania potrzeb fizjologicznych zarówno w szkole jak i w domu z zachowaniem intymności; - nauka radzenia sobie z własną seksualnością: zapewnienie wychowankom intymności, wyznaczanie granic; - pogadanki ze specjalistami (zapobieganie wczesnej inicjacji seksualnej, identyfikacja płciowa, zmiany zachodzące w okresie dojrzewania, sposoby okazywania uczuć); <p>E. Zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania z pielęgniarką, realizacja tematyki w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych; - omówienie sposobu postępowania w razie złego samopoczucia; - rozmowy indywidualne z pielęgniarką nt. zasad prawidłowej diety, kontrola masy ciała, postawy ciała; - sygnalizowanie i określanie doświadczanego dyskomfortu lub miejsca dolegliwości bólowych; - rozpoznawanie i nazywanie stanów emocjonalnych u siebie i innych; - reagowanie w sytuacjach trudnych emocjonalnie, konfliktowych i niebezpiecznych (pogadanki, gotowe schematy działań, scenki tematyczne); <p>F. Rozpoznawanie i przeciwdziałanie wszelkiego rodzaju uzależnieniom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka uzależnień
--	--

	<p>- dostarczanie informacji na temat szkodliwości stosowania używek w tym również e-papierosów, alkoholu, dopalaczy: pogadanki i warsztaty, spotkania ze specjalistami, filmy edukacyjno- wychowawcze.</p> <p>2. ZAINTERESOWANIE ŚRODOWISKIEM PRZYRODNICZYM, KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH</p> <p>A. Nauka rozpoznawania pór roku i zjawisk im towarzyszących (doskonalenie umiejętności wyboru odzieży i ubierania się adekwatnie do sytuacji i pogody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie wzorców ruchowych umożliwiających aktywne uczestnictwo w czynności ubierania się i rozbierania; - stosowanie odpowiedniego do pogody, pory roku ubioru, dbania o własny wygląd; - ocenianie czystości odzieży i uczenie się dbania o nią; - uczenie się dokonywania wyborów przy zakupie; <p>B. Edukacja uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw proekologicznych; wyrabianie nawyków oszczędnego gospodarowania wodą, energią i materiałami, praktyczne sortowanie odpadów; - zajęcia tematyczne, wykonanie gazetki tematycznej, udział w działaniach na rzecz ochrony środowiska (akcja sprzątania świata, zbiórka dla schroniska); - udział w szkolnych/ pozaszkolnych konkursach ekologicznych; - segregowanie śmieci; - wycieczki tematyczne, turystyczno-krajoznawcze; - tworzenie kącików przyrody (sadzenie roślin); - pogadanka – wyjaśnianie pojęć ekologicznych; - prace ogrodnicze w Parku Orientacji Przestrzennej.
BEZPIECZEŃSTWO	<p>A. ZAPOBIEGANIE NIEBEZPIECZNYM SYTUACJOM W SZKOLE I POZA NIĄ</p> <p>Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznajamianie uczniów z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole; - udział uczniów w próbnym ewakuacjach; - wzmożona kontrola wejść i wyjść osób odwiedzających szkołę – prowadzenie ewidencji odwiedzin; - uczestniczenie nauczycieli w dyżurach międzylekcyjnych na korytarzach/ stołówce; - rozumienie przestrzegania zasad kodeksu drogowego dla pieszych; - dostarczenie wzorców właściwego zachowania się na ulicy (wycieczki na skrzyżowanie, filmy edukacyjne, książki, inscenizacje); - ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w Ośrodku, internacie (sala, teren) oraz na wycieczkach; - spacer po okolicy – ćwiczenie umiejętności trening prawidłowego zachowania się na ulicy; - rozmowy z uczniami nt.: „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”; - pogadanka dotycząca tego, jak nie stać się ofiarą przestępstwa; - „Sam w domu”, zajęcia z wychowawcami nt. „Dlaczego nie odchodzę z nieznajomymi i nie otwieram drzwi obcym" oraz dotyczące zapobieganiu domowym niebezpieczeństwom: pożar, zaciągnięcie, włamanie, kradzież. <p>B. PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ</p> <p>Nauka radzenia sobie z przemocą rówieśniczą w szkole i poza nią oraz kontroli własnych emocji i zachowań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja dyżurów nauczycieli podczas przerw śródlekcyjnych;

	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja opieki psychologiczno- pedagogicznej na terenie szkoły i internatu; - zajęcia warsztatowe dla uczniów; - profilaktyka zachowań agresywnych; - przyczyny, skutki i sposoby radzenia sobie ze złością, agresją, autoagresją i przemocą; - porady i konsultacje dla uczniów, nauczycieli, rodziców/opiekunów prawnych; - rozwijanie szacunku do siebie i innych jako grzeczności w słowach i zachowaniu; - próby samodzielnego rozwiązywania problemów bez użycia agresji i przemocy; - rozwijanie umiejętności sygnalizowania sytuacji związanych z agresją i przemocą w różnych środowiskach; <p>C. ROZWIJANIE KOMPETENCJI CYFROWYCH I BEZPIECZEŃSTWO W CYBERPRZESTRZENI</p> <p>Edukacja uczniów – wdrażanie do korzystania z nowych technologii oraz w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń mobilnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, tablicy multimedialnej itp.); - tworzenie programów edukacyjnych, gier, muzyki z wykorzystaniem tablicy cyfrowej; - prowadzenie zajęć tematycznych, prezentacja filmów edukacyjnych, organizacja spotkań z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej; - tworzenie prostych pism użytkowych, obsługiwane przeglądarki internetowych, obsługiwanie skrzynki pocztowej, wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa podczas korzystania z sieci internetowej (hejt, fałszywe sklepy, osoby poznane w sieci, niebezpieczne wiadomości, wyłudzenie danych poufnych).
KULTURA	<p>A. KSZTAŁTOWANIE OSOBOWOŚCI UCZNIÓW</p> <p>1. Kształtowanie postaw moralnie pożądanых, odróżnianie dobra od zła;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostarczanie uczniom wzorców właściwego zachowania w różnych sytuacjach <p>2. Wdrażanie do samooceny swojej nauki i zachowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznawanie mocnych i słabych stron ucznia, uczenie panowania nad emocjami, umiejętności zwracania się o pomoc, szukania pomocy w sytuacjach trudnych; - stosowanie wzmocnień pozytywnych (pochwały, ocena aktywności), wzmacnianie motywacji do uczenia się; <p>B. KULTURA OSOBISTA, SZACUNEK DO DRUGIEGO CZŁOWIEKA</p> <p>Przestrzeganie kultury życia codziennego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwracanie uwagi na kulturalne spożywanie posiłków (jedzenie z zamkniętą buzią, używanie sztućców); - reagowanie na wszelkie przejawy niekulturalnego zachowania uczniów (bekanie, jedzenie rękami, niewłaściwa pozycja); - przestrzeganie zasad i norm życia społecznego; - udział w akcji „Góra grosza”; - rozwijanie umiejętności kulturalnego kibicowania i propagowanie zasad fair play; <p>C. DZIEDZICTWO KULTUROWE.</p> <p>1. Współpraca z środowiskiem szkolnym i lokalnym:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja wycieczek; - wyjazdy do kina, teatru i muzeum, miejsc pamięci; - organizowanie zajęć i spotkań z twórcami kultury; - udział w zajęciach i akcjach w środowisku lokalnym; - zajęcia biblioteczne; - współpraca z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami opierającymi swoją działalność na współpracy z ośrodkiem (muzeum, nadleśnictwo, fundacje); <p>2. Udział w uroczystościach państwowych i szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie się właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach (kino, teatr, muzeum, przedstawienie itp.); - udział w różnych formach twórczości poprzez sztukę (spotkania integracyjne klas P, wspólne muzykowanie, zajęcia plastyczne, rekolekcje itp.); - odpowiednie zachowanie podczas uroczystości szkolnych, klasowych i rodzinnych; <p>3. Organizowanie czasu wolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i nazywanie własnych potrzeb i oczekiwań; - zabawy z udziałem innych osób; - warsztaty z zakresu organizacji czasu wolnego; - dokonywanie wyboru z kim chcę spędzać czas wolny;
RELACJE	<p>A.RELACJE RÓWIEŚNICZE</p> <p>1. Nabywanie umiejętności współżycia w grupie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redagowanie i składanie życzeń urodzinowych; - stosowanie w zajęciach różnych form sprzyjających zrozumieniu potrzeb własnych i kolegów (drama, pedagogika zabawy itp.); - omawianie zasad savoir-vivre w różnych sytuacjach życiowych- podczas zajęć lekcyjnych i w codziennym życiu; - wspólne organizowanie imprez klasowych/szkolnych/internatowych (wigilia, urodziny wychowanków, apele, koncerty, piknik rodzinny, jasełka, szopka bożonarodzeniowa itp.); <p>2. Zachowania ryzykowne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów między rówieśnikami - eliminowanie wulgaryzmów w mowie potocznej - kształtowanie odpowiednich nawyków i reakcji wobec agresorów - strategie obrony przed przemocą - radzenie sobie z odrzuceniem, z niepowodzeniem oraz sytuacjami stresującymi - techniki radzenie sobie ze złością, wyrażanie złości w akceptowalny sposób i radzenie sobie ze złością innych <p>B.WYCHOWANIE PRORODZINNE</p> <p>Podkreślanie funkcji rodziny i miejsca jakie zajmuje w niej dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapamiętanie własnego imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania w toku zajęć, scenek rodzajowych, dramy, poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań; - samodzielne podejmowanie prostych obowiązków w domu i Ośrodku (sprzątanie swoich zabawek, układanie książek itp.); -uczenie się używania zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach (dzień dobry, do widzenia, proszę, dziękuję, przepraszam); - wykonywanie prac plastyczno-technicznych (upominki ,rysunki, laurki itp.); - angażowanie rodziny w działania szkolne (Piknik rodzinny, dzień Mamy

	<p>i Taty, Dzień Babci i Dziadka);</p> <p>C. WYCHOWANIE REGIONALNE I PATRIOTYCZNE Kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wycieczki regionalne, związane ze środowiskiem lokalnym; - zajęcia lekcyjne o tematyce patriotycznej; - pogadanki związane z tematyką patriotyczną; - właściwa postawa podczas śpiewana hymnu narodowego; - okazywanie szacunku symbolom narodowym; - wykonywanie prac plastycznych; - udział w obchodach uroczystości państwowych (apele szkolne, wykorzystanie audycji radiowych i programów telewizyjnych); - porządkowanie miejsca pamięci narodowej, składanie kwiatów i zniczy na żołnierskich grobach; - wizyty w muzeum, teatrze, kinie; - poznanie i uzyskiwanie informacji o krajach sąsiadujących (np. Ukraina) oraz zapoznanie się z ich kulturą i tradycjami (Dzień Integracji z Ukrainą); <p>D. UCZESTNICTWO W ŻYCIU SPOŁECZNYM Przygotowanie do świadomego udziału w życiu społecznym i gospodarczym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogłębianie wiedzy o różnych zawodach i właściwych sposobach zarabiania pieniędzy (odwiedzanie punktów użyteczności publicznej); - uczenie racjonalnego gospodarowania pieniędzmi: np. dokonywanie zakupów; - kształtowanie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy i zarobku - zajęcia z doradcą zawodowym; - przygotowywania i organizacja kiermaszu - zachęcanie uczniów do aktywnego udziału, szukanie możliwości zarobkowania w sposób akceptowany społecznie.
<p>ZINTEGROWANE DZIAŁANIA NAUCZYCIELI ORAZ WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI</p>	<p>A. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI/OPIEKUNAMI PRAWNYMI DZIECI Wzrost zaufania uczniów i rodziców wobec szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznawanie warunków materialno-bytowych ucznia, jego sytuacji rodzinnej i wychowawczej; - dokładne rozpoznawanie środowiska rodzinnego pod kątem mogących pojawić się problemów natury emocjonalno-społecznych (choroby, przemoc w rodzinie, patologie, uzależnienia i inne); - zapoznanie rodziców z kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych; - organizowanie indywidualnych spotkań z rodzicami, prelekcji, szkoleń, udzielanie porad i wskazówek; - omawianie postępów i trudności ucznia w nauce oraz jego zachowań; - zapraszanie rodziców do podejmowania prac na rzecz szkoły (np. Rada Rodziców) oraz do opieki nad dziećmi w czasie wyjść poza szkołę i wycieczek; - stwarzanie rodzicom możliwości wyrażania swoich opinii (np. w formie ankiet); - uświadamianie rodzicom konieczności włączenia się do procesu edukacyjnego ich dzieci; - udział rodziców w tworzeniu IPET; - wspieranie rodziców w rozwiązywaniu sytuacji trudnych wychowawczo; - stała kontrola wypełniania obowiązku szkolnego pod kątem frekwencji: zaznaczanie obecności w dziennikach lekcyjnych, zliczanie nieobecności, stały monitoring frekwencji;

	<p>B. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie rodzicom wyspecjalizowanych instytucji i służb pomocowych, np. MOPS, PFRON, itp.; - pomoc przy organizacji wizyt lekarskich, przygotowywanie potrzebnych opinii; - szkolenia i warsztaty organizowane dla rodziców i nauczycieli; <p>C. WSPÓŁPRACA Z INNYMI NAUCZYCIELAMI</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie dokumentacji szkolnej (IPET, WOPFU, diagnozy, opinie, informacje zwrotne); - spotkania zespołów samokształceniowych; - wewnętrzne obserwacje koleżeńskie i przekazywanie informacji związanych z odbytymi szkoleniami, warsztatami, kursami itp.; - komunikowanie się ze specjalistami poprzez dziennik Librus, pocztę służbową a także bezpośredni kontakt telefoniczny i spotkania podczas których omawiamy indywidualny przypadek ucznia; - wymiana doświadczeń.
--	---

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji dla Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi

OBSZAR	DZIAŁANIA
ZDROWIE - edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnianie właściwych zachowań; - promowanie zdrowia; - promowanie zdrowego stylu życia; - i zdrowiu postaw proekologicznych - motywowania do udziału w pozaszkolnych formach aktywności fizycznej. - poznanie czynników zagrażających zdrowiu oraz sposobów unikania zagrożeń; - poznanie budowy człowieka oraz funkcji życiowych ważniejszych organów; - poznanie skutków nieprawidłowego odżywiania: otyłość, choroby serca; wątroby, anoreksja, bulimia, alergia, zalety i wady wegetarianizmu; - poznanie skutków nieprawidłowego korzystania z urządzeń audiowizualnych, wizualnych, elektronicznych, elektrycznych i gazowych; - poznanie skutków: palenia papierosów (uszkodzenie mózgu, wątroby, rak krtani, płuc, uzależnienie), picia alkoholu (uszkodzenie mózgu, wątroby, wycieńczenie organizmu, uzależnienie, zatrucie) zażywania narkotyków (uszkodzenie mózgu, wątroby, wycieńczenie organizmu, zarażenie AIDS, uzależnienie), spożywania niekontrolowanej dawki leków (uzależnienie, zatrucie, śmierć); - poznanie skutków nieprzestrzegania zasad higieny osobistej jamy ustnej i skóry: próchnica zębów, choroby skóry: grzybica, śwιάd, świerzby, wszawica, stany zapalne narządów płciowych, grzybica, gronkowiec, ropienie; choroby brudnych rąk; - poznanie przyczyn oraz skutków chorób zakaźnych i zatruc pokarmowych (przeterminowane produkty spożywcze, produkty z konserwantami [symbole konserwantów i barwników] niejadalne grzyby); - poznanie chorób roznoszonych drogą płciową: AIDS, choroby weneryczne: kiła, rzeżączka, grzybica etc; - doskonalenie i utrwalenie umiejętności dbania o własne zdrowie:

	<ul style="list-style-type: none"> - utrwalenie zabiegów higieny: jamy ustnej, osobistej; higiena okresu dojrzewania; - higiena układu wzrokowego, utrwalanie zabiegów higienicznych protezy oka; - poznanie zasad zdrowego odżywiania, wartości odżywczych i znaczenia owoców, warzyw, nabiału i mięsa dla organizmu człowieka, układanie zdrowego jadłospisu; - doskonalenie umiejętności doboru odzieży do panujących warunków atmosferycznych, pory roku oraz wykonywanych zajęć: wyrobienie nawyku zakładania stroju ochronnego przed pracą w pracowni gastronomicznej lub kuchni (fartuch, rękawice, nakrycie głowy); - rozumienie potrzeby przebywania na świeżym powietrzu, wietrzenia pomieszczeń; - doskonalenie i utrwalenie umiejętności korzystania z pomocy i usług medycznych lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, a także rozumienie potrzeby wizyt kontrolnych u stomatologa, ginekologa; - doskonalenie i utrwalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy: - wyposażenie apteczki; - opatrywanie ran z zachowaniem ostrożności- stosowanie gumowych rękawic w trakcie udzielania pomocy poszkodowanej osobie z krwawiącą raną (korzystanie z bandaża, gazy, plastrów do opatrywania rany, wody utlenionej); - powstrzymanie i tamowanie krwotoku z nosa; - rozumienie przyczyn poparzenia, odmrożenia; - radzenie sobie w sytuacji poparzenia, zasłabnięcia, omdlenia, przemarznięcia; - korzystanie z pomocy pogotowia; - rozpoznawanie pierwszych objawów chorobowych i stosowanie zabiegów zaradczych: - określanie źródła bólu; - określanie przyczyn choroby; - opis stanu fizycznego organizmu podczas wizyty u lekarza - zachowanie się w przypadku wystąpienia objawów przeziębienia (domowe sposoby radzenia sobie z takim stanem: np.: przygotowanie syropu z cebuli, kanapki z czosnkiem); - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w chorobie (dawkowanie kropli żołądkowych, syropów innych medykamentów, w tym kropli do oczu); - rozumienie istnienia zagrożeń płynących ze strony owadów, kleszczy oraz poznanie sposobów zapobiegania i reagowania na sytuacje ukąszenia, użądlenia; - rozpoznawanie objawów stanów alergicznych (wysypka, swędzenie, zaburzenia oddechu, katar itp.); - rozumienie potrzeby unikania alergenów przez osoby uczulone; - radzenie sobie w nagłych i trudnych sytuacjach, wymagających podejmowania szybkich decyzji, działań, takich jak: - utrata orientacji w przestrzeni, zagubienie się w terenie otwartym (np. na spacerze, w mieście) zamkniętym (np. w hipermarkecie, ośrodku zdrowia); - zasłabnięcie opiekuna, rodzica, osoby bliskiej; - zagubienie dokumentów osobistych, rzeczy lub ich kradzież; - złe samopoczucie; - nagła potrzeba fizjologiczna;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie z obcym zwierzęciem; - kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc oraz rozeznania w doborze ludzi, którzy mogliby pomóc w zaistniałych sytuacjach; - kształtowanie czynnej postawy w zakresie organizacji czasu wolnego, kultury życia rodzinnego oraz uświadomienie konieczności dbania o kondycję fizyczną; - poznanie różnych form wypoczynku sprzyjających zdrowiu (spacery, wycieczki, zajęcia sportowe); - poznanie uprawnień osób z niepełnosprawnością do korzystania z systemu wsparcia społecznego; - poznanie osób i instytucji, do których można zwracać się o pomoc w rozwiązywaniu różnych spraw oraz trybu zwracania się o pomoc (PZN, PFRON, BIZON, MOPS), - poznanie numerów alarmowych: pogotowia, straży pożarnej, policji i telefonu zaufania; - poznanie podstawowej dokumentacji usług medycznych;
RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - nauka postaw i respektowania norm społecznych - rozwijanie umiejętności nawiązywania pozytywnych relacji z innymi ludźmi - poznawanie życia kulturalnego w środowisku lokalnym; - rozwijanie umiejętności współpracy w grupie i samodzielności; - poznawanie historii, kultury i tradycji krajów europejskich; - wspomaganie w prawidłowym komunikowaniu się, budowaniu więzi uczuciowych: przyjaźni, szacunku i tolerancji; - rozwijanie empatii, umiejętności obserwacji i wrażliwości na innych; - rozwijanie i wpajanie właściwych postaw wobec uzależnień; - wskazywanie prawidłowych wzorców spędzania czasu wolnego; - przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego wejścia w okres dorosłości.
KULTURA – wartości, normy, wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> - nauka postaw patriotycznych – szacunku dla tradycji i kultury narodowej, regionalnej oraz wpajani miłości ojczyzny, poszanowania polskiego dziedzictwa narodowego poprzez poznawanie historii i tradycji narodowych. - kształtowanie postaw moralnych i patriotycznych w poznawaniu historii, kultury i tradycji krajów europejskich.
BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie zdrowego stylu życia, postaw asertywnych w walce z nałogami (paleniem papierosów, piciem alkoholu, zażywaniem narkotyków i dopalaczy); - nauka zachowań sprzyjających bezpieczeństwu; - rozwijanie umiejętności poznawania siebie, określania własnych umiejętności; - rozwijanie umiejętności oceny własnych działań oraz oceny innych w korzystaniu z różnych źródeł informacji; - zapobieganie patologiom społecznym, - zapobieganie zagrożeniom wynikającym z niewłaściwego korzystania z telefonii komórkowej oraz komputera i Internetu; - poznanie możliwości eliminowania tych zagrożeń; - poszerzenie wiedzy na temat konsekwencji nadmiernego i niekontrolowanego korzystania z Internetu;

	<ul style="list-style-type: none"> - powiększanie wiedzy na temat sygnałów świadczących o nadużywaniu gier komputerowych; - zapobieganie nałogowemu korzystaniu z gier komputerowych - przeciwdziałanie przemocy, cyberprzemocy, agresji słownej i dyskryminacji.
--	--

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki do realizacji z przedmiotów kształcenia ogólnego w wybranych typach szkół, opracowane w oparciu o podstawy programowe poszczególnych przedmiotów.
ZDROWIE – edukacja zdrowotna

SZKOŁA PODSTAWOWA	
PRZEDMIOTY	DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ
Edukacja wczesnoszkolna (klasy I-III)	<ul style="list-style-type: none"> - dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; - posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwania o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; - wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; - ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet; - rozwijanie nawyków i zachowań uczniów w obszarze dbałości o bezpieczeństwo własne i grupy, a w szczególności w obszarze reagowania stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby.
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych; - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; - uzasadnia konieczność ochrony przyrody; - opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; - opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; - opisuje zasady zdrowego odżywiania; - przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; - przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; - omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;

	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; - omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; - wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; - wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; - podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; - uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; - przedstawia różne formy zachowań asertywnych;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; - doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; - poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się; - wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; - wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; - wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków;
Edukacja dla bezpieczeństwa w tym Pierwsza pomoc	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; - wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; - wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; - odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; - omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; - dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); - wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; - ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; - ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.); - umiejętność udzielania pierwszej pomocy: poznaje podstawowe zagadnienia związane z ochroną zdrowia i życia: ocenę bezpieczeństwa miejsca zdarzenia, rozpoznanie potencjalnego zagrożenia życia na podstawie prostych objawów, skuteczne wezwanie pomocy, podejmowanie wstępnych czynności ratujących życie. - radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;

Technika	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; - kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;
----------	---

Liceum Ogólnokształcące, Branżowa Szkoła I Stopnia	
DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ	
Biznes i zarządzanie	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje cechy człowieka przedsiębiorczego, rozpoznaje je u siebie i określa związek zachowania się osoby przedsiębiorczej z szansami, jakie stwarza gospodarka rynkowa - rozumie istotę projektu, identyfikuje i omawia poszczególne etapy projektu oraz charakteryzuje je na wybranym przykładzie; - dostrzega znaczenie przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym – w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej - omawia funkcje i formy pieniądza oraz jego obieg w gospodarce; - na podstawie analizy ścieżek kariery znanych ludzi oraz własnych oczekiwań planuje swoją karierę zawodową i wymienia jej etapy w czasie; - rozumie istotę procesu zarządzania przedsiębiorstwem i dostrzega znaczenie zarządzania w osiąganiu celów przedsiębiorstwa
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia reakcje własnego organizmu na wysiłek fizyczny o różnej intensywności; - wyjaśnia, na czym polega prozdrowotny styl życia; - wyjaśnia związek między aktywnością fizyczną i żywieniem a zdrowiem i dobrym samopoczuciem oraz omawia sposoby utrzymania odpowiedniej masy ciała we wszystkich okresach życia; - wymienia choroby cywilizacyjne uwarunkowane niedostatkiem ruchu, w szczególności choroby układu krążenia, układu ruchu i otyłość, oraz omawia sposoby zapobiegania im; - wyjaśnia, dlaczego zdrowie jest wartością dla człowieka i zasobem dla społeczeństwa oraz na czym polega dbałość o zdrowie w okresie młodości i wczesnej dorosłości; - wyjaśnia, co oznacza odpowiedzialność za zdrowie własne i innych ludzi; - omawia konstruktywne, optymistyczne sposoby wyjaśniania trudnych zdarzeń i przeformułowania myśli negatywnych na pozytywne; - wyjaśnia, na czym polega praca nad sobą dla zwiększenia wiary w siebie, poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji; - wyjaśnia, na czym polega konstruktywne przekazywanie i odbieranie pozytywnych i negatywnych informacji zwrotnych oraz radzenie sobie z krytyką; - omawia zasady racjonalnego gospodarowania czasem; - wyjaśnia, na czym polega samobadanie i samokontrola zdrowia oraz dlaczego należy poddawać się badaniom profilaktycznym w okresie całego życia; - wyjaśnia, co to znaczy być aktywnym pacjentem i jakie są podstawowe prawa pacjenta; - omawia przyczyny i skutki stereotypów i stygmatyzacji osób chorych psychicznie i dyskryminowanych (np. żyjących z HIV/AIDS); - planuje projekt dotyczący wybranych zagadnień zdrowia oraz wskazuje na sposoby pozyskania sojuszników i współuczestników projektu w szkole, domu lub w społeczności lokalnej; - omawia, na czym polega współuczestnictwo i współpraca ludzi, organizacji i instytucji w działaniach na rzecz zdrowia; - wyjaśnia, jaki jest związek między zdrowiem i środowiskiem oraz co sam może zrobić, aby stworzyć środowisko sprzyjające zdrowiu.

Pierwsza Pomoc	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić podstawowe źródło ludzkich kompleksów i podjąć próbę określenia źródła własnych kompleksów; - akceptuje siebie, swoje słabe i mocne strony; - rozumie trudności w osiąganiu tożsamości płciowej, wie, gdzie szukać pomocy; - jest odpowiedzialny za własny rozwój emocjonalny; - rozumie, czym jest dojrzewanie: zna, rozumie i akceptuje kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej; - zna problemy okresu dojrzewania i sposoby radzenia sobie z nimi;
----------------	---

Szkoła Specjalna Przesposabiająca do Pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi

PRZEDMIOTY	DZIAŁANIA
ZDROWIE – Funkcjonowanie osobiste i społeczne, zajęcia rozwijające komunikowanie się, Pracownia gastronomiczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie czynników zagrażających zdrowiu oraz sposobów unikania zagrożeń: <ul style="list-style-type: none"> - poznanie budowy człowieka oraz funkcji życiowych ważniejszych organów; - poznanie skutków nieprawidłowego odżywiania: otyłość, choroby serca; wątroby, anoreksja, bulimia, alergia, zalety i wady wegetarianizmu; - poznanie skutków nieprawidłowego korzystania z urządzeń audiowizualnych, wizualnych, elektronicznych, elektrycznych i gazowych; - poznanie skutków: palenia papierosów (uszkodzenie mózgu, wątroby, rak krtani, płuc, uzależnienie), picia alkoholu (uszkodzenie mózgu, wątroby, wycieńczenie organizmu, uzależnienie, zatrucie) zażywania narkotyków (uszkodzenie mózgu, wątroby, wycieńczenie organizmu, zarażenie AIDS, uzależnienie), spożywania niekontrolowanej dawki leków (uzależnienie, zatrucie, śmierć); - poznanie skutków nieprzestrzegania zasad higieny osobistej jamy ustnej i skóry: próchnica zębów, choroby skóry: grzybica, śwęd, świerz, wszawica, stany zapalne narządów płciowych, grzybica, gronkowiec, ropień; choroby brudnych rąk; - poznanie przyczyn oraz skutków chorób zakaźnych i zatruc pokarmowych (przeterminowane produkty spożywcze, produkty z konserwantami [symbole konserwantów i barwników] niejadalne grzyby); - poznanie chorób roznoszonych drogą płciową: AIDS, choroby weneryczne: kiła, rzeżączka, grzybica itp.; - poznanie różnych form wypoczynku sprzyjających zdrowiu (spacery, wycieczki, zajęcia sportowe); 2. Doskonalenie i utrwalenie umiejętności dbania o własne zdrowie: <ul style="list-style-type: none"> - utrwalenie zabiegów higieny: jamy ustnej, osobistej; higiena okresu dojrzewania; - higiena układu wzrokowego, utrwalanie zabiegów higienicznych protezy oka; - poznanie zasad zdrowego odżywiania, wartości odżywczych i znaczenia owoców, warzyw, nabiału i mięsa dla organizmu człowieka, układanie zdrowego jadłospisu; - doskonalenie umiejętności doboru odzieży do panujących warunków atmosferycznych, pory roku oraz wykonywanych zajęć: wyrobienie nawyku zakładania stroju ochronnego przed pracą w pracowni gastronomicznej lub kuchni (fartuch, rękawice, nakrycie głowy); - rozumienie potrzeby przebywania na świeżym powietrzu, wietrzenia pomieszczeń; 3. Doskonalenie i utrwalenie umiejętności korzystania z pomocy i usług medycznych lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, a także rozumienie potrzeby wizyt kontrolnych u stomatologa, ginekologa; <ul style="list-style-type: none"> - rozumie konieczność wykonywania badań profilaktycznych (badania okresowe, wizyty u stomatologa, urologa, ginekologa); 4. Doskonalenie i utrwalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy:

	<ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie apteczki; - opatrywanie ran z zachowaniem ostrożności- stosowanie gumowych rękawic; - w trakcie udzielania pomocy poszkodowanej osobie z krwawiącą raną (korzystanie z bandaża, gazy, plastrów do opatrywania rany, wody utlenionej); - powstrzymanie i tamowanie krwotoku z nosa; - rozumienie przyczyn poparzenia, odmrożenia; - radzenie sobie w sytuacji poparzenia, zasłabnięcia, omdlenia, przemarznięcia; - korzystanie z pomocy pogotowia; <p>5. Rozpoznawanie pierwszych objawów chorobowych i stosowanie zabiegów zaradczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określanie źródła bólu; - określanie przyczyn choroby; - opis stanu fizycznego organizmu podczas wizyty u lekarza - zachowanie się w przypadku wystąpienia objawów przeziębienia (domowe sposoby radzenia sobie z takim stanem: np.: przygotowanie syropu z cebuli, kanapki z czosnkiem); - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w chorobie (dawkowanie kropli żołądkowych, syropów innych medykamentów, w tym kropli do oczu); - rozumienie istnienia zagrożeń płynących ze strony owadów, kleszczy oraz poznanie sposobów zapobiegania i reagowania na sytuacje ukąszenia, użądlenia; - rozpoznawanie objawów stanów alergicznych (wysypka, swędzenie, zaburzenia oddechu, katar itp.); - rozumienie potrzeby unikania alergenów przez osoby uczulone; <p>6. Radzenie sobie w nagłych i trudnych sytuacjach, wymagających podejmowania szybkich decyzji, działań, takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrata orientacji w przestrzeni, zagubienie się w terenie otwartym (np. na spacerze, w mieście) zamkniętym (np. w hipermarkecie, ośrodku zdrowia); - zasłabnięcie opiekuna, rodzica, osoby bliskiej; - zagubienie dokumentów osobistych, rzeczy lub ich kradzież; - złe samopoczucie; - nagła potrzeba fizjologiczna; - spotkanie z obcym zwierzęciem; <p>7. Kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc oraz rozeznania w doborze ludzi, którzy mogliby pomóc w zaistniałych sytuacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznanie uprawnień osób z niepełnosprawnością do korzystania z systemu wsparcia społecznego; - poznanie osób i instytucji, do których można zwracać się o pomoc w rozwiązywaniu różnych spraw oraz trybu zwracania się o pomoc (PZN, PFRON, BIZON, MOPS), - poznanie numerów alarmowych: pogotowia, straży pożarnej, policji i telefonu zaufania; - poznanie podstawowej dokumentacji usług medycznych;
--	--

RELACJE – kształtowanie postaw społecznych

PRZEDMIOTY	Szkoła Podstawowa
DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ	
Edukacja wczesnoszkolna (klasy 1-3)	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; - respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;

	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; - współpracuje z kolegami i koleżankami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; - dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; - dostrzega, że lepiej poznać siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; - odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; - ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; - szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, co wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; - uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; - wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; - wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego; - naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; – przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; - identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; - bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; - potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; - pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; - wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; - wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; - omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; - identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; - wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; - wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; - współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;

	<ul style="list-style-type: none"> - motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; - wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; - uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uczenia); - przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; - wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie; - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; - przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; - wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje się i zachęca innych do działania na rzecz środowiska lokalnego; - doskonali umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
GDDW	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; - rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa; - kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; - bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; - ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania; - zna definicję pojęcia „Pierwsza pomoc” (podstawowe czynności wykonywane przed przybyciem lekarza, pogotowia ratunkowego lub innych wykwalifikowanych osób mające na celu ratowanie zdrowia bądź życia ludzi, którzy odnieśli obrażenia lub nagle zachorowali). - poznaje podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu; - zna numery telefonów alarmowych; - zna proste czynności wykonywane przed przybyciem pielęgniarki/ratowników medycznych np. sposoby sprawdzenia podstawowych funkcji życiowych osoby poszkodowanej tj.: oddechu i świadomości, zlokalizowanie odniesionych urazów - wie czym jest RKO czyli resuscytacja krążeniowo-oddechowa i jak ją prawidłowo przeprowadzać; - potrafi zabezpieczyć miejsce zdarzenia;

Liceum Ogólnokształcące, Branżowa Szkoła I Stopnia DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ	
Historia i teraźniejszość/	<ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami; - włącza się w procesy polityczno-społeczne;

Edukacja obywatelska	<ul style="list-style-type: none"> - zna metody partycypacyjne; - bierze udział jako obywatel w życiu politycznym, gospodarczym, kulturalnym i społecznym zarówno państwa, jak i wspólnoty lokalnej; - dba o ład i porządek, reaguje na łamanie powszechnie przyjętych zasad;
Biznes i zarządzanie	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje cechy człowieka przedsiębiorczego, rozpoznaje je u siebie i określa związek zachowania się osoby przedsiębiorczej z szansami, jakie stwarza gospodarka rynkowa; - rozumie istotę projektu, identyfikuje i omawia poszczególne etapy projektu oraz charakteryzuje je na wybranym przykładzie; - dostrzega znaczenie przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej; - omawia funkcje i formy pieniądza oraz jego obieg w gospodarce; - na podstawie analizy ścieżek kariery znanych ludzi oraz własnych oczekiwań planuje swoją karierę zawodową i wymienia jej etapy w czasie; - rozumie istotę procesu zarządzania przedsiębiorstwem i dostrzega znaczenie zarządzania w osiągnięciu celów przedsiębiorstwa;
Wychowanie do życia w rodzinie/ Edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, na czym polega wierność, zaufanie i dialog w relacjach międzyludzkich; - wskazuje różnice i podobieństwa między przyjaźnią, zakochaniem, miłością; - rozumie znaczenie miłości w życiu człowieka; - wie, że lepsze zrozumienie siebie powoduje lepsze zrozumienie innych; - zna i rozumie podłoża konfliktów w rodzinie i określa ich przyczyny; - wskazuje sposoby rozwiązywania konfliktów; - posługuje się różnymi formami komunikowania się; - odczytuje i interpretuje komunikaty; - rozumie znaczenie mowy ciała w kontaktach interpersonalnych; - potrafi lepiej zrozumieć siebie i drugiego człowieka; - rozumie znaczenie odpowiedzialności w przeżywaniu własnej płciowości i budowaniu emocjonalnych więzi
<p>Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi</p> <p>DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ</p>	
RELACJE- Funkcjonowanie osobiste i społeczne oraz Zajęcia rozwijające komunikowanie się	<ul style="list-style-type: none"> - rozwija zaradność, wspomaga autonomię i niezależności życiową; - doskonali kompetencje społeczne, pozwalające zbudować pozytywny obraz samego siebie i pokonać lęk przed otoczeniem; - kształtuje poczucie odpowiedzialności za samodzielnie dokonywane wybory i podejmowane decyzje (przewidywanie skutków własnych decyzji, wyciąganie wniosków i przewidywanie konsekwencji swoich działań); - dokonuje rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego przez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych; - przygotowuje się do wykonywania, indywidualnie i zespołowo, różnych prac, mających na celu zaspokajanie potrzeb własnych i otoczenia; - doskonali kompetencje społeczno-zawodowe istotne z punktu widzenia samostanowienia w dorosłym życiu; - doskonali umiejętność nawiązywania relacji z innymi ludźmi; - uczy się nawiązywania właściwych relacji z płcią przeciwną: koleżeństwo, przyjaźń, zakochanie, związek; - rozumie sytuację małżeństwa, w którym występuje niepełnosprawność;

	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje zasady sprawowania opieki nad dzieckiem; rozumie, co oznacza odpowiedzialne rodzicielstwo; - doskonali umiejętność aktywnego udziału w życiu rodziny; - rozumienie konieczności budowania wokół siebie kręgu wsparcia – grupy przyjaznych osób (sąsiedzi, dalsza rodzina, rówieśnicy, znajomi, rodzina itd.); - doskonali umiejętności współpracy z innymi osobami; - rozumie sytuacje utrzymania bliskości lub dystansu w relacjach z innymi; - doskonali umiejętności pomagania sobie i innym; - uczy się wykonywania pracy charytatywnej/wolontariackiej; - uczy się prowadzenia życia towarzyskiego; - kształtuje czynną postawę w zakresie organizacji czasu wolnego, kultury życia rodzinnego: - rozumie własną niepełnosprawność i ograniczenia z niej wynikające; - doskonali umiejętność wyboru odzieży i ubierania się adekwatnego do sytuacji, pogody; - akceptuje zmiany i ma szacunek dla własnego ciała; - doskonali umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć; - doskonali umiejętności oceny własnych kompetencji; - uczy się radzić sobie z problemem chorób i śmierci bliskich osób, przeżywać żałobę; - uczy się radzić sobie ze stresem; - uczy się być asertywnym; - doskonali umiejętności organizowania sobie czasu wolnego; - doskonali umiejętność poprawnego zachowania się w miejscach publicznych; - doskonali umiejętność dokonywania wyborów w różnych sytuacjach życiowych; - stosuje się do zasad savoir-vivre'u (odpowiednie zachowanie w różnych sytuacjach, postawy wobec innych osób) - rozpoznaje i nazywa własne potrzeby i oczekiwania w odniesieniu do pracy; uczy się wskazywania swoich mocnych i słabych stron w sytuacji pracy; - uczy się określania swoich preferencji (zainteresowań) i predyspozycji zawodowych, - doskonali umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej; - poznaje znaczenie pracy w życiu człowieka.
--	---

KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań

PRZEDMIOTY	Szkoła Podstawowa
DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ	
Edukacja wczesnoszkolna (Klasy I-III)	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszanie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; - szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; - określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;

	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;
Język polski	<ul style="list-style-type: none"> - kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; - rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; - kształtuje postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; - rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; - rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; - rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; - rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; - kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; <p>jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;</p>
Historia	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; - zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej; - zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; - uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); - angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; - uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; - stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> - zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;

WOS	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; - podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; - wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym; - uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom; - planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;
Przyroda i Biologia	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje najbliższe otoczenie, okolice szkoły i miejsca zamieszkania, składniki krajobrazu i zależności zachodzących w przyrodzie; - uczy się właściwej postawy wobec przyrody i środowiska, tego że jest integralna część świata, w związku z tym powinien poznać podstawy jego funkcjonowania. - zdobywa wiedzę na temat fizjologii i anatomii, aby dbać o swoje zdrowie; - rozwija myślenie naukowe i krytyczne podejście do informacji;
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> - łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; - przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; - rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; - ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); - kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią; - rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno–kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; - przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją;

	postępuje etycznie w pracy z informacjami;
Wychowanie do życia w rodzinie	- jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;
Liceum Ogólnokształcące, Szkoła Branżowa I Stopnia DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ	
Język polski	- dostrzega związek języka z wartościami oraz to, że stanowi on źródło poznania wartości (takich jak dobro, prawda, piękno; wiara, nadzieja, miłość; wolność, równość, braterstwo; Bóg, honor, ojczyzna; solidarność, niepodległość, tolerancja); - dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości narodowe i uniwersalne.
Historia i teraźniejszość	- znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli; - wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je; - jest otwarty na odmienne poglądy; gromadzi i wykorzystuje informacje potrzebne do zaplanowania dalszej nauki i kariery zawodowej;
Wychowanie do życia w rodzinie	- rozumie, czym jest niepełnosprawność, starość, choroby, umieranie i śmierć, w tym w aspekcie życia rodzinnego; - ma świadomość własnej tożsamości; - rozumie potrzebę poznania siebie i kształtowania obrazu własnej osoby; rozumie potrzebę poznania swojego partnera; - wyraża szacunek dla siebie i innych; - jest tolerancyjny wobec odmienności kulturowych, etnicznych, religijnych, seksualnych; - określa wartości i pojęcia związane z płciowością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, rodzina, rodzicielstwo; - porównuje role kobiet i mężczyzn w kontekście stereotypów; - jest świadomy, że postęp cywilizacyjny dokonuje się dzięki wiedzy; wyjaśnia, dlaczego wiedza jest dobrem (wartością);
Szkoła Specjalna Przesposabiająca do Pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ	
KULTURA Funkcjonowanie osobiste i społeczne oraz Zajęcia rozwijające komunikowanie się	- odkrywa siebie jako osobę dorosłą; - kształtuje świadomość własnej tożsamości; - uczy się elementów kultury osobistej – wygląd zewnętrzny, higiena osobista, odpowiednie zachowanie się w różnych sytuacjach;

	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie rolę ucznia jako osoby dorosłej w szkole przysposabiającej do pracy; - rozwija swoje zainteresowania; - uczy się odróżniania marzeń realnych od nierealnych; - kształtuje czynną postawę w zakresie organizacji czasu wolnego, kultury życia rodzinnego; - rozumie własną niepełnosprawność i ograniczenia z niej wynikające; - doskonali umiejętność wyboru odzieży i ubierania się adekwatnego do sytuacji, pogody; - akceptuje zmiany i ma szacunek dla własnego ciała; - doskonali umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć; - doskonali umiejętności oceny własnych kompetencji; - doskonali umiejętności dbania o zdrowy styl życia; - uczy się radzić sobie z problemem chorób i śmierci bliskich osób, przeżywać żałobę; - uczy się radzić sobie ze stresem; - uczy się być asertywnym; - dalej poznaje własny region, kulturę, tradycje regionalne, organizacje i instytucje działające na danym terenie; - rozumie ważne wydarzenia w rodzinie, miejscu zamieszkania, kraju, uczestniczy w tych wydarzeniach; - uczy się utożsamiania z własnym krajem; - uczy się określania planów na przyszłość; - doskonali umiejętności organizowania sobie czasu wolnego; - doskonali umiejętność poprawnego zachowania się w miejscach publicznych; - doskonali umiejętność dokonywania wyborów w różnych sytuacjach życiowych; - stosuje się do zasad <i>savoir-vivre'u</i> (odpowiednie zachowanie w różnych sytuacjach, postawy wobec innych osób).
--	---

BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych

PRZEDMIOTY	Szkoła Podstawowa
DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ	
Edukacja wczesnoszkolna (Klasy I – III)	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; - rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego; - stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; - ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;

	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; - posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat - wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarne (posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi) w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; - rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w Internecie;
Informatyka kl. IV-VI	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; - przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; - stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami.
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; - omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; - wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; - wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; - wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
Wiedza o społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; - przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; - wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; - przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami; - znajduje w mediach wiadomości na wskazany temat; odróżnia informacje o faktach od komentarzy i opinii; wyjaśnia, na czym powinna polegać rzetelność dziennikarzy; - przedstawia funkcje reklamy i krytycznie analizuje wybrany przekaz reklamowy;
Informatyka kl. VII-VIII	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; - przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; - uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; - wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; - stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami;

	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, - docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;
Technika	<ul style="list-style-type: none"> - przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; - analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; - umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);
Edukacja dla bezpieczeństwa kl. VIII	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); - wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; - rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; - omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych - zna zasady udzielania pierwszej pomocy - wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej - potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia.
GDDW Kl. IV-VII	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady udzielania pierwszej pomocy - wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej - potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia.
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenia okresu dojrzewania, tj. uzależnienia chemiczne i behawioralne, presja seksualna, pornografia, prostytucja nieletnich; potrafi wymienić sposoby profilaktyki i przeciwdziałania; - świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany
Liceum Ogólnokształcące i Branżowa Szkoła I Stopnia DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ	
Historia i teraźniejszość kl. II	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania; - wymienia przestępstwa, których ofiarą najczęściej padają młodzi ludzie; - wie, jak można próbować ich uniknąć i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w sytuacji zagrożenia; - wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie przestępstwa (środki wychowawcze i poprawcze); - przedstawia przepisy prawne dotyczące sprzedaży i konsumpcji alkoholu, papierosów i narkotyków i wskazuje na konsekwencje ich łamania.
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - korzysta z podstawowych usług w sieci komputerowej, lokalnej i rozległej, związanych z dostępem do informacji, wymianą informacji i komunikacją, przestrzega przy tym zasad netykiety i norm prawnych, dotyczących bezpiecznego korzystania i ochrony informacji oraz danych w komputerach w sieciach komputerowych; - omawia normy prawne odnoszące się do stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, dotyczące m.in. rozpowszechniania programów komputerowych, przestępczości komputerowej, poufności, bezpieczeństwa i ochrony danych oraz informacji w komputerze i w sieciach komputerowych;

<p>Edukacja dla bezpieczeństwa kl. I</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia struktury obronności państwa, rozumie ich rolę oraz zna formy spełniania powinności obronnych przez organy administracji i obywateli. - zna zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia, zdrowia lub mienia; zna zasady planowania i organizowania działań. - umie udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w różnych stanach zagrażających życiu i zdrowiu.
<p>Wychowanie fizyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega umiejętność oceny stopnia ryzyka wystąpienia urazu związanego z niektórymi sportami lub wysiłkami fizycznymi; - wskazuje zagrożenia związane z korzystaniem z nowoczesnego sprzętu sportowego. - opisuje zasady asekuracji i pomocy w różnych sytuacjach życiowych osobom młodszym, seniorom, osobom z niepełnosprawnością; - potrafi zachować się w sytuacji wypadków (w tym komunikacyjnych) i urazów w czasie zajęć ruchowych udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej (wykorzystanie wiedzy z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa);
<p>GDDW Pierwsza pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasady udzielania pierwszej pomocy - wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo oddechowej - potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia.
<p>Szkoła Specjalna Przesposabiająca do Pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi</p> <p>DZIAŁANIA - UCZENNICA, UCZEŃ</p>	
<p>Obszar: Bezpieczeństwo Funkcjonowanie osobiste i społeczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalą umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych; - uczy się odróżniania fikcji od rzeczywistości – świat kina, teatru, literatury, gier komputerowych; - poznaje prawa, w tym uprawnienia osób z niepełnosprawnościami do korzystania z systemu wsparcia społecznego; - poznaje obowiązki wobec prawa; - poznaje zasady bezpieczeństwa w kontaktach z innymi ludźmi, nawiązywanych za pomocą Internetu i innych nowych technologii; - uczy się orientacji w przestrzeni bliższego i dalszego środowiska; - rozwija i doskonalą umiejętność korzystania z transportu publicznego; - doskonalą umiejętności udzielania pierwszej pomocy.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w internacie

RELACJE

ZADANIA	DZIAŁANIA
1. Kształtowanie umiejętności prawidłowego funkcjonowania w grupie i efektywnego w niej działania	<ul style="list-style-type: none">- Zajęcia integracyjne w każdej grupie wychowawczej przeprowadzone na początku roku szkolnego, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i opieki, szczególnie nowym wychowankom.- Działania wspomagające wychowanków z doświadczeniem migracyjnym w adaptacji w nowym środowisku w internacie i Ośrodku oraz nawiązaniu prawidłowych relacji z rówieśnikami.- Organizowanie okolicznościowych spotkań w grupach.- Wdrażanie wychowanków do wspólnej odpowiedzialności za ład i porządek w pokojach oraz pomieszczeniach wspólnego użytkowania.- Kształtowanie takich cech jak: koleżeństwo, przyjaźń, tolerancja.- Rozmowy indywidualne mające na celu dostarczanie informacji o sytuacji materialnej rodziny, relacjach z rodzicami i rodzeństwem.- Pomoc nowym wychowankom w adaptacji do warunków życia w internacie.- Tworzenie prawidłowych relacji interpersonalnych uczeń- uczeń, uczeń- wychowawca.
2. Kształtowanie znajomości norm i zasad życia społecznego, postępowanie zgodnie z tymi zasadami	<ul style="list-style-type: none">- Przypominanie obowiązujących norm i zasad dobrego zachowania z uwzględnieniem Szkolnego Systemu Oceniania Zachowania i Regulaminu Internatu.- Zapoznanie z rozkładem dnia, harmonogramem zajęć pozalekcyjnych, zwrócenie uwagi na prawa i obowiązki mieszkańców Internatu.- Zapoznanie młodzieży i dzieci z zasadami funkcjonowania w grupie.- Doskonalenie umiejętności budowania i podtrzymywania prawidłowych relacji rówieśniczych.- Kształtowanie i utrzymanie kultury osobistej wychowanków (kultura języka, zasady prawidłowego zachowania w różnych sytuacjach społecznych).- Niwelowanie zachowania negatywnego.- Wpajanie odpowiedzialności za poszanowanie mienia społecznego.

<p>3. Kształtowanie sfery emocjonalno-uczuciowej. Zdobywanie wiadomości o sobie i innych ludziach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie przez wychowawców w internacie zajęć poświęconych budowaniu pozytywnego obrazu siebie i innych osób (m.in. odkrywanie własnej osobowości, swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań, itp.), kształtowaniu poczucia własnej wartości i postawy asertywnej w różnych sytuacjach. - Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz innymi emocjami w życiu codziennym oraz sytuacjach trudnych. - Systematyczne ćwiczenie znajomości własnego adresu, daty urodzenia oraz składania własnoręcznego podpisu. - Rozwijanie umiejętności samodzielnego funkcjonowania wychowanków poza Ośrodkiem. - Uczestniczenie w spotkaniach przybliżających dorobek kultury ukraińskiej. Wspieranie uczniów z doświadczeniem migracyjnym w nauce języka polskiego. - Kształtowanie postaw moralnych, empatii, tolerancji, szacunku dla innych osób, uczciwości i sprawiedliwości. - Rozwijanie odpowiedzialności za swoje decyzje i wybory.
<p>4. Aktywizacja działalności Samorządu Uczniowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie cyklicznych spotkań dla społeczności Ośrodka oraz dla członków Samorządu Uczniowskiego. - Udział wychowanków w wyborze Samorządu Uczniowskiego. - Motywowanie wychowanków do działalności w samorządzie uczniowskim.
<p>5. Zachęcanie do aktywnego działania na rzecz Szkoły, Internatu i Ośrodka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzanie spotkań dla wszystkich wychowanków i uczniów wg Kalendarza Imprez - Zachęcanie wychowanków do zapoznania się z historią naszego Ośrodka.
<p>6. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych, kształtowanie postaw moralnych i prospołecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zachęcanie uczniów do pomocy koleżeńskiej w szkole i internacie m.in. włączanie się młodzieży z grup starszych w organizację imprez dla młodszych dzieci, działalność w szkolnym kole wolontariatu, drużynie harcerskiej. - Motywowanie wychowanków do pomocy kolegom z doświadczeniem migracyjnym w adaptacji w internacie i Ośrodku. - Działalność w szkolnym wolontariacie na rzecz potrzebujących osób, środowiska, zwierząt etc. - Uwrażliwianie młodzieży i dzieci na krzywdę innych oraz potrzebujących pomocy. - Kształtowanie właściwej postawy wobec pracy swojej i innych osób.
<p>7. Nabywanie umiejętności samodzielnego uczenia się</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przedstawienie uczniom różnych strategii uczenia się, przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym poprzez wskazywanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. - Monitorowanie postępów edukacyjnych, konsultacje

	<p>ze specjalistami, nauczycielami przedmiotowymi oraz innymi wychowawcami internatu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyposażenie świetlic w pomoce dydaktyczne umożliwiające indywidualizację działań edukacyjnych i rewalidacyjnych. - Organizowanie samopomocy koleżeńskiej. - Poszerzanie wiadomości poprzez organizowanie wycieczek tematycznych. - Rozwijanie umiejętności racjonalnego wykorzystywania czasu przeznaczonego na naukę. - Rozwijania uzdolnień wychowanków. - Systematyczne wspieranie wychowanków w nauce własnej.
--	---

KULTURA

ZADANIA	DZIAŁANIA
1. Rozwijanie aktywności poznawczej, kreatywności oraz zainteresowań. Uwrażliwianie na kulturę i sztukę polską oraz europejską	<ul style="list-style-type: none"> - Uwrażliwianie na kulturę i sztukę polską oraz europejską. - Oglądanie filmów popularno-naukowych, dokumentalnych, czytanie pozycji naukowych, korzystanie z Internetu. - Organizowanie wyjazdów do kina, teatru, muzeum, współpraca z lokalnym środowiskiem - Zachęcanie do podejmowania własnych prób twórczych (konkursy, koncerty, spektakle teatralne, spotkania z poezją, zespół muzyczny). - Zachęcanie do uczestnictwa w rajdach pieszych połączonych z poznawaniem lokalnej historii.
2. Kształtowanie szacunku wobec tradycji oraz poczucia więzi z rodziną, środowiskiem lokalnym, ojczyzną	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja imprez wg Kalendarza. - Włączanie się w akcje o zasięgu lokalnym. - Zachęcanie do kontaktów z rodziną. Wspieranie rodziny w kontaktach z dzieckiem.
3. Rozwijanie aktywności czytelniczej	<ul style="list-style-type: none"> - Konkursy czytelnicze, recytatorskie, wieczory z poezją, czytanie bajek z dziećmi młodszymi (grupy młodsze); czytanie książek i czasopism z młodzieżą w grupach starszych. - Zachęcanie do samodzielnej lektury. - Włączanie się w ogólnopolskie akcje czytelnicze.
4. Kształcenie umiejętności cyfrowych	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w zajęciach informatycznych, korzystanie z komputerów w internecie, zajęcia z robotyki. Wspieranie umiejętności cyfrowych wychowanków przez zorganizowanie koła informatycznego, konkursów np. Mistrz Klawiatury, itp.
5. Rozwijanie kultury wychowanków i pogłębianie ich wiedzy	<ul style="list-style-type: none"> - Wyrabianie nawyków grzecznościowych i zasad dobrego wychowania (kultura języka, prawidłowe zachowanie w relacjach społecznych). - Okazywanie szacunku wobec siebie i innych. - Kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych. - Zawracanie uwagi na kulturalne spożywanie posiłków.

	<ul style="list-style-type: none"> - Uczestnictwo wychowanków w życiu kulturalnych. - Dostarczanie informacji o imprezach kulturalnych. <p>Promowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie zainteresowań i kreatywności wychowanków poprzez udział w różnych kołach zainteresowań.
--	---

ZDROWIE

ZADANIA	DZIAŁANIA
1. Wyrabianie nawyków aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none"> - Regularne organizowanie wyjść do Parku Orientacji Przestrzennej, prowadzenie różnych zajęć (spacery, gry i zabawy ruchowe). - Rajdy piesze po okolicy. - Przejazdy rowerowe. -Upowszechnianie różnych form aktywności fizycznej i dbałości o stan zdrowia.
2. Kształtowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki i prelekcje dotyczące zdrowia, spotkania z np. psychologiem, lekarzem, dietetykiem, seksuologiem. - Dbałość o higienę i porządek - konkurs czystości w internacie. -Utrzymywanie czystości osobistej, odzieży i obuwia. -Dbałość o czystość i estetykę pomieszczeń. -Wyrabianie nawyku dbałości o estetyczny wygląd osobisty. -Dbanie o pomieszczenia do nauki, zapewnienie wychowankom optymalnych warunków. -Zapewnienie właściwego wypoczynku. - Przestrzeganie ciszy nocnej.
3. Utrwalanie nawyków zdrowego żywienia	<ul style="list-style-type: none"> - Propagowanie zdrowego jedzenia (zajęcia kulinarne). -Właściwe przechowywanie żywności.
4. Opieka zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - Przedstawienie zaopatrzenia apteczki i umiejętności korzystania z niej w razie potrzeby. - Poznanie zasad udzielania pierwszej pomocy. - Wspieranie zdrowia psychicznego wychowanków (profilaktyka zaburzeń depresyjnych, lękowych i autoagresji) poprzez pogadanki w obecności psychologa, filmy.

BEZPIECZEŃSTWO

ZADANIA	DZIAŁANIA
---------	-----------

1. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki o tematyce ekologicznej oraz zagrożeniach dla klimatu. - Propagowanie racjonalnego zużycia wody, nadzór wychowawców nad czynnościami higienicznymi dzieci i młodzieży. - Zachęcanie do działalności w szkolnym kole ekologicznym. - Wyrabianie szacunku do otaczającej nas przyrody: dbałość o czystość na terenie zielonym wokół Ośrodka, wyrabianie właściwych zachowań w lesie, na spacerze, rajdzie i innych zgrupowaniach. - Segregacja odpadów: udział w obchodach Dnia Ziemi i Sprzątania Świata.
2. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki dotyczące zasad bezpiecznego korzystania z Internetu. - Nadzór wychowawców nad właściwym korzystaniem wychowanków z Internetu, smartfona i gier cyfrowych w celu zapobiegania e-uzależnieniom; - Kształtowanie krytycznej analizy treści w sieci/rozpoznawanie niebezpiecznych treści w celu bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Dbanie o bezpieczeństwo wychowanków	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie wychowanków z przepisami BHP i ppoż. - Dostarczenie wiadomości dotyczącej pierwszej pomocy. - Zapoznanie młodzieży i dzieci ze sposobami radzenia sobie/reagowania w sytuacjach zagrożenia życia (zasady udzielania pierwszej pomocy). - Unikanie i przewidywanie sytuacji trudnych – kształtowanie postawy asertywnej. - Omówienie zasad bezpieczeństwa osobistego wychowanków w internacie i poza nim. - Zapobieganie zachowaniom ryzykownym (profilaktyka uzależnień i cyberbezpieczeństwo). - Wspieranie zdrowia psychicznego wychowanków (profilaktyka zaburzeń depresyjnych, lękowych, autoagresji) poprzez współpracę z psychologiem, wychowawcami w szkole i internacie oraz rodzicami. - Zbudowanie zaufania wychowanka w celu wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa.

XIII. Ewaluacja

Realizacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego monitorowana będzie na podstawie wpisów dokonywanych w elektronicznych dziennikach szkolnych i dziennikach wychowawczych internatu, obserwacji zachowania uczniów, uczennic, wychowanek, wychowanków oraz problemów zgłaszanych zespołowi psychologiczno – pedagogicznemu.

Ewaluacja programu zostanie przeprowadzona w czerwcu 2025 r. Będzie prowadzona pod kątem realizacji założonych celów, zgodności celów programu z potrzebami uczestników, poznania ewentualnych braków i trudności, które wystąpiły w czasie realizacji programu, zmniejszenia zachowań ryzykownych u młodzieży oraz wzrostu kompetencji wychowawczych u nauczycieli, wychowawców, rewalidantów, specjalistów i rodziców.

Podczas działań ewaluacyjnych wykorzystane będą następujące narzędzia badawcze: obserwacja zachowania uczniów, rozmowy z uczniami, rodzicami, pracownikami Ośrodka, karty obserwacyjne zachowań uczniów, ankiety skierowane do uczniów, uczennic, wychowanek, wychowanków, rodziców, nauczycieli, wychowawców, rewalidantów, specjalistów.

Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji będą podstawą do opracowania Programu Wychowawczo – Profilaktycznego na kolejny rok szkolny.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2024/2025 opracowano we współpracy z Radą Rodziców oraz Radą Pedagogiczną Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych w Owińskach.

Program zatwierdzono do realizacji Uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 12 września 2024 r.

Opracowanie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

Agnieszka Bubacz
Anna Bloch
Magdalena Chodziak
Ewa Gruszka
Małgorzata Płóciennik
Katarzyna Roszak
Anna Tyran